

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy Isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország felláadásában. Amen.

Ára: 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FEL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1940 NOVEMBER 22, PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 266. SZÁM

Kormányzó Urunk távirata a német, az olasz és a japán államfőhöz

a háromhatalmi egyezmény aláírása alkalmából

Teleki Pál gróf miniszterelnök egyórás kihallgatáson volt a Kormányzónál — Antonescu megérkezett Németországba — Tovább fog bővülni a háromhatalmi szövetség

Az olaszok elfogták a középkeleti angol légierő helyettes parancsnokát

Teleki Pál: Mindnyájan teljes bizalommal lehetünk a jövő iránt

Budapest, november 21. Gróf Teleki Pál miniszterelnök csütörtökön délelőtt fél 11 órakor áthajtatott a királyi várba, hogy kihallgatáson jelenjék meg a Kormányzónál. A miniszterelnök a bécsi tárgyalások eredményeiről számolt be a Kormányzónak s kihallgatása több mint egy óra hosszat tartott.

Budapest, november 21. (MTL) A kormány tagjai a miniszterelnök elnöklésével csütörtökön este 7 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely folyó kormányzati ügyeket tárgyalt, 9 órakor ért véget.

A szlovák miniszterelnök Berlinbe utazik

Pozsony, november 21. Félhivatalos helyről közlik, hogy a német kormány Tuca dr. szlovák miniszterelnök, külügyminisztert meghívta Berlinbe, Tuca szombaton, november 23-án utazik a német fővárosba. (MTL)

Antonescu fogadása a német határon

Berlin, november 21. (Német TI.) Antonescu tábornok román államvezető és Sturdza román külügyminiszter a birodalmi kormány meghívására Németországba utazott.

A román miniszterelnök és a román külügyminiszter kíséretével és a bukaresti német követtel csütörtökön érkezett meg német területre, a laitamenti Bruckla.

Brucklan a román vendégeket német díszlakulat, Dörnberg követ, szertartásfőnök, Stänger védőosztály vezető, a Führer helyettese törzskarának főnöke és Rödinger von Mantuffel ezredes üdvözölte. (MTI)

Az angol király trónbeszéde

London, november 21. VI György király trónbeszéddel nyitotta meg a parlament új ülését. Az uralgó hangszólya Nagybritannia elhatározását, hogy folytatja a harcot. Trónbeszédében meleg szavakkal emlékezett meg a hadseregről, a polgári védelemtől, a birodalom népeinek kitartásáról s a kereskedelmi és halászflootta személyzetéről. Szólt ezután a birodalom kormánya és az Egyesült Államok közötti jóviszonyról, valamint a hadianyagszállítások emelkedéséről. Megemlítette, hogy Franciaország kénytelen volt fegyverszünetet kérni, majd kijelentette, hogy a brit birodalom Görögországnak minden le-

hető segítséget megad. Rámutatott az Egyiptommal és Törökországgal kötött szerződések kérdésére. Rámutatott, hogy az Atlanti óceán partjain átengedett néhány területre alkalmas lesz a közös érdekek védelmére. Trónbeszéde azzal a kijelentéssel végződött, hogy Anglia céljai eléréséig kíván harcolni. (MTI)

Anglia és az európai újrendezés

Newyork, november 21. (NTL) A Newyork Times londoni jelentése szerint az angolok a tengelyhatalmak végrehajtott európai újrendezésével egy másik európai tervet szándékoznak szembeállítani. Ennek

Kormányzó Urunk távirata a német, olasz és japán államfőhöz

Budapest, november 21. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Magyarország a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása alkalmából a Kormányzó úr őfőméltósága november 20-án a következő szövegű táviratokat intézte Hitler Adolfhoz, a Német Birodalom vezéréhez és kancellárjához, őfelsége III. Viktor Emánuel olasz király és császárhoz és őfelsége Hirohito japán császárhoz:

Nagyméltóságú Hitler Adolf úrnak, a Német Birodalom vezérének és kancellárjának, Berlin.

Ahban a pillanatban, amikor Magyarországnak szeptember 27-i hármaspaktumhoz történt csatlakozásával a két ország közötti kapcsolatok méginkább megszilárdultak, a legszívélyesebben gondolok Nagyméltóságodra és kérem, fogadjon legjob-

Magyarország nem támadó szándékkal csatlakozott a tengelyhez

Róma, november 21. (Stefani) Az olasz közvélemény rendkívül megelégedéssel fogadta Magyarországnak a háromhatalmi szerződésbe való felvételét. Mivel a magyar és olasz népet a szolidaritásnak és hagyományos barátságának szoros szálai fűzik össze már évszázadok óta, a olasz sajtó is hangot adott ennek a megelégedésének, de nem mulasztja el azt sem, hogy az eseményekhez fűzött megjegyzésében ne hangsúlyozza Magyarországnak csatlakozásának nemzetközi jelentőségét.

A Lavoro Fascista hangsúlyozza, hogy Magyarország nem támadó szándékkal csatlakozott a szerződés-

hez, hanem azért, hogy együtt működjen a szerződés céljai érdekében. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a magyar nemzet ne legyen kész katonai hozzájárulást adni, amint az a szerződésben lenne foglaltatik, ha erre szükség lenne. (MTI)

és legőszintébb kívánságaimat.

Őfelsége III. Viktor Emánuel, Olaszország és Albánia királya, Etiópia császára, Róma.

Magyarországnak a szeptember 27-i berlini paktumhoz történt csatlakozása alkalmából szívélyesen köszöntöm Felsőgedet a tradicionális olasz-magyar kapcsolatokat szellemében legőszintébb jókívánataim kifejezésével.

Hirohito japán császár őfelségének, Tokió.

Magyarországnak a szeptember 27-i háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása pillanatában kellemes kötelességemnek tartom biztosítani Felsőgedet és a nemes japán nemzetet szívélyes rokonszenvelemről legőszintébb jókívánataim kifejezésével.

hez, hanem azért, hogy együtt működjen a szerződés céljai érdekében. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a magyar nemzet ne legyen kész katonai hozzájárulást adni, amint az a szerződésben lenne foglaltatik, ha erre szükség lenne. (MTI)

Tokió, november 21. (MTI) A japán sajtó feltűnő helyen és nagyterjedelmű cikkben foglalkozik Magyarországnak csatlakozásával a tengelyhatalmakhoz. A lapok nagy cikkel közlik és méltatják Horthy Miklós kormányzó, Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István államférfiak bölcsességét és kiemelik az egész magyar nemzet japánba-

rát magatartását. A feltűnő vastagbetűs címek és közölt cikkekre nagy terjedelme bizonyítja, hogy az egész japán nép a legnagyobb érdeklődéssel kíséri Magyarország sorsát és boldogulását.

A török néppárt ülése

Isztambul, november 21. Német TI) Az ankarai rádió közlése szerint Csetinkaja lemondott közlekedésügyi miniszter helyébe Gyevedet Kerim képviselőt nevezték ki. Csütörtökön délután a néppárt egyes tagjai ismét ülést tartottak. Az ülésen nyilatkozatok hangzottak el a mai helyzetről. A nyilatkozatot az ülésen egyhangulag helyeselték. Hír szerint az ülésen a mai helyzettel kapcsolatos fontos határozatokat hoztak. (MTI)

Lázás csapatszallítások Ulsterbe

Berlin, november 21. (Stefani) De Valerának egy berlini lap tudósítója előtt tett nyilatkozatait érdeklődéssel fogadják itteni politikai körökben. Megjegyzik azonban, hogy a minap lázas brit csapatszallítások folytak Ulsterbe, ahol fegyver és lőszerraktárakat is berendeztek s egyéb háborús előkészületeket is tettek. (MTI)

Berlin változást vár Törökország külpolitikájában

Newyork, november 21. (KH) A szerdai esti lapok feltűnő részletességgel írnak arról, hogy Magyarország csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez. Amerikai politikai körökben a legközelebbi jövőre várják Bulgária csatlakozását is. Berlinből érkező jelentések szerint a birodalmi fővárosban az újjászervezés diplomáciai és politikai munkája alapján Törökország külpolitikájában változást várnak.

Ankara, november 21. (TTI) A köztársasági néppárt parlamenti csoportja a kormány felkérésére tartott ülésen egyhangúan jóváhagyta a „világesemények következtében szükségessé vált, megfelelőnek, illetőleg elkerülhetetlennek tekintett sürgős új intézkedések meghozataláról” szóló kormányjavaslatot. (MTI)

Isztambul, november 21. (NST) A vasúti forgalmat Törökországban újból lényegesen korlátozzák. Az isztambul—ankarai fővonalon több vonatot beszüntettek. Ezt az intézkedést a nemzetközi helyzettel és a tél beálltával indokolják.

Aszmann

GYAPJUSZÖVET UJDONSÁGOK

Az európai földrész kérdése

Belgrád, november 21. A jugoszláv lapok feltűnő beállításban foglalkoznak Magyarország belépésével a hármasszövetségbe.

A Vreme ezzel kapcsolatosan a következőket jelentette ki: ma már egyetlen európai állam sem hivatkozhat arra, hogy nem kap semmi utasítást az európai élet újjáépítésében neki szánt szerepből. Hasonlóképpen egyetlen állam sem hivatkozhat arra, hogy eddigi semlegességét kívánja megőrizni. Ezután ugyanis nemcsak egyes államok érdekeiről van szó. Első helyre az európai földrész kérdése lépett. Csúpan ezután jönnek az egyes nemzetek különleges érdekei. Semmi akadály nincs azonban annak, hogy minden európai nép be ne lépjen az európai közösségbe. (MTL)

Elfogták az olaszok egy angol repülőtábornagyot

Valhol Olaszországban, november 21. A Stefani iroda légügyi különtudósítója jelenti, hogy elfogták egy angol repülő-tábornagyot hat más tiszttel, köztük a Sziellia fölött Malta irányában átrepülő Ellington-típusú ellenséges repülőgép személyzetének tagjaival. (MTL)

Valahol Olaszországban november 21. A Stefani iroda légügyi különtudósítója részleteket közöl Awer Tudor Boyd angol repülő-tábornagy elfogásáról.

Olasz vadászpilóták hatalmas Wellington-típusú repülőgépet vettek észre Sziellia egén és azonnal körülvették, hogy lövésekkel leszállásra kényszerítsék. Mikor az angol repülőgép látta, hogy elveszett, zuhanó repüléssel keresett le szállóterepet. Az olasz vadászok nyomon követték s a kényszerleszállás után igen csekély magasságban keringtek felette mindaddig, amíg a helyi rendőrök odaérkeztek és elfogták a személyzetet.

Awer Tudor Boyd november 15-éig az angliai záróleggömböszolgálat parancsnoka volt. November 16-án nevezték ki a középkeleti angol légi-erő helyettes parancsnokává. Altomáshelyére utaztatásban esett most fogságba. (MTL)

A német sajtó Magyarország csatlakozásáról

Berlin, november 21. A berlini lapok hasábjai ma reggel is változatlanul a tegnapi bécsi értekezlet nagy horderejű eseményének hatása tölti meg. A lapok vézércikkel újra, meg újra kiemelik, milyen nagyjelentőségű lépés Magyarországának a berlini háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása.

Magyarország — írja például a Völkischer Beobachter — hosszú ideje tartó revíziós propagandája során mindig a német és olasz revíziós törekvések mellett álló országnak tekintette magát.

Most politikailag is csatlakozott ahhoz a nagy területi érdekeltségű államhoz, amelyet a német, az olasz és a japán nagyhatalom a berlini hármasegyezményben vélelmesen megszabott.

A Deutsche Allgemeine Zeitung kiemeli, hogy Magyarország elsőnek csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez és hamarosan további államok csatlakozása várható. A háromhatalmi szerződés alapelveinek a csatlakozó államok által való elismerése — folytatta a D. A. Z. — azt jelenti, hogy véglegesen bezárul az út a háború esetleges kiterjesztése előtt.

Ebben az értelemben a szerződéshez csatlakozó államok tulajdonképpen második védővonalat vonnak a német haderő támadó fellépése mögött.

A birodalmi külügyminisztérium is hallja hangját néhány megjegyzés után, amelyet a Berliner Börsenzeitung közöl. A félhivatalos lap a többi lappal egyetértésben mindenképp azt írja Magyarországról, hogy Magyaror-

szág hitet tett az új világrend mellett és ezzel kifejezésre juttatta azt az elhatározását, hogy részt akar venni a jobb és boldogabb politikai és gazdasági újjárendezésben. Hozzáteszi még a Berliner Börsenzeitung, hogy a diplomáciai akcióknak mult hét óta folyó sorozata, az érintkezés felvétele mértékadó államférfiakkal Spanyolországtól a Szovjet-Unióig annak bizonyítéka, hogy az újjárendezés munkája tervszerűen halad.

Ami a többi államnak a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozását illeti, erre nézve úgy értesülünk, hogy Antonescu román államvezető és Sturza külügyminiszter már úton van Németország felé és látogatásuk során a román államférfiak ugyanolyan nyilatkozatot tesznek, mint aminőt Magyarország tett tegnap Bécsben. Szlovákia képviselőjében Tuka minisz-

A magyar feladatokról beszélt gróf Teleki József és Ravasz László

Budapest, november 21. A dunamelléki református egyházkerület esütörtökön tartotta közgyűlését. Dr. Ravasz László püspökelnök bibliáolvasása után az egyházkerület főgondnok-elnöke, gróf Teleki József mondott megnyitóbeszédet. Üdvözölte a vizsátért protestánsokat és hangoztatta, az odaátmaradtak tartanak ki. Beszéde további során kijelentette, osztja a felfogást, hogy a Duna völgyében Magyarországak a primus inter pares szerepét kell betöltenie, de ebben a tekintetben a magyarra súlyos kötelezettség vár. Az isteni szikrát ne egyesek, hanem a nemzet egyetemének javára gyümölesztessük. Helyes földbirtokepolitikát kell követni. Vigyáznunk kell azonban nehogy bárki is azt hihesse, hogy minden ellenszolgálatás nélkül juthat földhöz. Aki földhöz jut, mindenképp föltt a hazához feltétlenül hí legyen. A felekezeti béke fentartására folyton ügyel-

terelnök érkezik vasárnap Berlinbe és teszi meg a csatlakozó-nyilatkozatot. Bulgária képviselői pedig a jövő hét elején utaznak ugyanezzel a céllal a birodalmi fővárosba.

nünk kell. Dr. Ravasz László püspök hivatalos évi jelentésében az erdélyi és keleti részek visszatérésével kapcsolatban hódolt a Kormányzó Ur előtt.

Európa újárendezésével kapcsolatban fejtegette, ne feledkezzünk meg arról, hogy eközben újjá kell rendeződnie az egész magyar közéletnek és benne a református egyháznak is.

A továbbiakban köszöntötte az amerikai magyar testvéreket, megemlékezett a Károli-biblia jubileumáról és üdvözölte a kitüntetett Patakly Tibor államtitkár.

A magyar külvilágmusról szólva kijelentette, minálunk minden református magyar, nem lehet soha más. A hárommillió református a tiszta magyarságnak mindig a magva, a gyökere lesz. Ezt a népet meg kell erősíteni a földbirtokereformmal, telepítéssel és más intézkedésekkel.

Dr. Tankó Béla egyetemi professzor nagyértékű előadása a Ker. Nemzeti Ligában

Dr. Tankó Béla egyetemi professzor, a bölcsészeti fakultás dékánja nagyszabású és rendkívül értékes előadást tartott esütörtökön este a Ker. Nemzeti Ligában. Előadása az erdélyi szellemről szólt, melynek az illusztris tudós egyik legkiválóbb ismerője. Nagy és előkelő közönség gyűlt össze az előadásra. A hallgatóság soraiban ott láttuk többek között vitéz Nagy Pál ny. altábornagyot, Rásó István alispánt, dr. Osernátóny Lajos járásbírósi elnököt, dr. Láng Sándor ny. tiszti főorvost, vitéz dr. Kovách Elemér táblabíró és másokat a keresztény uri társadalom köréből.

Dr. Tankó professzor hangsúlyozta, hogy Erdély földjén külön magyar faj él, amelynek lélekformáló ereje van. Rámutatótt az erdélyi magyarság kivételes voltára, magas kulturájára és sajátos egy-

niségére. Erdély népe mindenkor igyekezett mentesíteni, megvédeni magát az idegen hatásoktól, vagy befolyásoktól. Belsőleg is teljesen meg van tisztulva ez a nép és csak örülhetünk, hogy ezt a tiszta lelket lehelheti felénk.

A kitűnő előadó a továbbiakban a székelységgel foglalkozott. Rámutatótt arra, hogy a székelység mintegy előőse a magyarságnak. A továbbiakban megemlékezett az erdélyi nép életéről. Ez a nép a legtömörebben együtt él, amint azt a székelység hatalmas tömbje is igazol. Hangoztatta, hogy milyen nagy értéket nyert a nemzet, hogy visszerült hozzá az erdélyi magyarság.

A lelkes és egyben mindvégig tudományos értékű szép előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta és melegen ünnepele az illusztris előadó professzort.

Teleki miniszterelnök beszéde a MÉP vacsoráján

Budapest, november 21. A MÉP Esterházy utcai klubhelyiségében klubnap volt, amelyen igen sokan gyűltek össze a párt tagjai közül, akik aztán közös vacsorán vettek részt. A vacsora során Spett Ernő a párt nevében meleg és lelkes szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt eredményes bécsi utazása alkalmából. A vacsora résztvevői a miniszterelnököt hosszantartó meleg ünneplésben részesítették. Spett Ernő ezután Bárczay Jánost köszöntötte fel földművelésügyi államtitkárrá történt kinevezése alkalmából.

Bárczay János hálás szavakkal köszönte meg az üdvözlést. Ezután feszült figyelem közepette a miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Melegen köszönöm nektek a kedves üdvözlést — mondotta többek között a miniszterelnök. — Spett

Ernő azt mondotta, hogy eredményeket értünk el. Igen eredményeket, de ezek az eredmények ezuttal inkább és elsősorban európai eredmények. En már hosszú esztendőket elzött írtam arról, amiről ma itt beszélnek: az újvilágról, az új irányban való fejlődésről. S azt a vonalat, amelyet követünk s amelyet Gömbös Gyula barátunk követett és régen látom, régen tudom és őszintén követem s mondhatom, ezt az őszinteséget künn hamarabb vették észre, mint idebent. Az őszinteséghez nem kell hangosnak lenni, az őszinteséget úgy kell gyakorolni, hogy a közös kérdésekben az ember, mint barát viselkedjék s ne csak magát szolgálja, hanem a barátot is. Az a terület, amelyet Európának nevezünk, mindenkor egységes életet élt, mert senki a világon nem független minden tettével, hanem

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09 szám.

Bonyodalom, szerelem, zűrzavar, a szív muzsikája másfélórás kacagás Híradók!

Ja, november 22-én Bordeny Béla, Vilassy László, Kliss Mányi, Latabár Kálmán főszereplőkkel:

Cserebere

A főváros nagy filmsikere.

Rizstermelés a Hortobágyon!

fűg attól, hogy mivel tartozik másoknak, különösen barátainak.

— A mai időkben átvergődni és nemzeteket, akár kicsinyeket, akár nagyokat átvezetni, óriási felelősség és feladat. Nem önzés az, amikor azt kérem, hogy ehhez a nagy feladathoz minél több időkiméletet kapjunk. Ma mindazoknak, akik országokat vezetnek, az a kötelességük, hogy biztosítsák Európa stbilitását. Csak azoknak az országoknak van létjogosultságuk, amelyek európai célokat akarnak szolgálni, amelyek fel tudnak emelkedni arra a színvonalra, ahol európai célokat is szolgálnak.

— Mi ezer éve, — legalább is már Árpád óta — szolgálunk európai célokat s ha más nemzetek Európában tudnak is ide emelkedni, miért legyünk mi azok, akik ezt a készségeget odadobjuk. Azt hiszem mindnyájan teljes bizalommal lehetünk a jövő iránt, azzal a bizalommal, amivel a józan komoly ember lehet. Aki egyenes úton jár, azt tisztelni fogják mindenkor barátai is, ellenégei is. Maradjunk tehát azon az úton, amelyen eddig jártunk, bizunk önmagunkban, bízzunk abban az erőben, amelyet a nemzet kifejti. Ne várjunk csodákat, de bízzunk magunkban úgy, hogy azt a szemek villogásából mindenki láthassa, mert akkor minden menni fog.

A miniszterelnök beszédét a vacsora résztvevői meg-megújuló tapsal és éljenzéssel fogadták. (MTL)

A NÉMET GYORSNASZÁDOK MÁR 6 CIRKÁLÓT ÉS 2 U-HAJÓT SÜLLYESZTETEK EL

Berlin, november 21. A véderő főparancsnoksága közli:

A német gyorsnaszádok a háború kezdete óta túlerőben levő angol tengeri erőkel vívott számos harcukban nagyszámú ellenséges hadihajót süllyesztettek el — köztük hat cirkálót és két búvárnaszádót — 11.300 tonna ürtartalommal. A gyorsnaszádok által elsüllyesztett kereskedelmi hajókat a naszádoknak a nyugati vizeken történt harcbarátása óta meghaladja a 212.000 tonnát.

Most történt elsősorban, hogy elveszett egy német gyorsnaszád az Anglia keleti partja felé történő előrenyomulás során több angol rombolóval vívott harcban.

A november 19-éről 20-ára virradó éjjel a légi-erő a Birmingham ellen már jelentett nagy támadáson kívül folytatta megtörtelő támadásait London ellen. További támadások irányultak a weymouthi, northamptoni és bournemouthi kikötő-építmények, valamint egyéb hadászati-lag fontos célpontok ellen.

A nap folyamán az időjárás következtében tevékenységünk csúpan fegyveres felderítésre szorítkozott.

A november 20-áról 21-ére virradó éjjel az angol repülők megtámadtak néhány Nyugat- és Észak-Franciaországban fekvő német repülőteret. Egyetlen egy célpontot sem találtak azonban el.

Két német gép nem tért vissza. (MTL)

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára a kacagató remek amerikai vígjáték:

Kismama

Főszereplő:

Ginger Rogers

Lossonczy István főispán kemény szavakkal bélyegezte meg a Kormányzó Ur ellen szőtt összeesküvést

**A főispán megemlékezett a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásról
Hat állást töltöttek be Debrecen város közgyűlésén**

Debrecen város törvényhatósága csütörtökön délután 4 órai kezdettel tartotta meg rendes közgyűlését óriási érdeklődés

Lossonczy főispán: igaz hálával és fiúi szeretettel fordulunk országgyarapító Kormányzó Urunk felé

Legutóbbi közgyűlésünk óta két olyan esemény vonult át a magyar élet egén, amelyek mellett nem mehettünk el szó nélkül, — mondotta Lossonczy István főispán. — Az első egy fájdalmas: pár hete értesültünk, hogy akadt magyar ember, aki szívünk minden melegével szeretett és tisztelt Főméltóságú Kormányzó Urunk ellen összeesküvést szőtt. **A magyar politikai életben mindeztől a mélynyit, a cselvetés az államfő ellen ismeretlen volt s csak a legmélyebb megdöbbenéssel tölthet el mindannyiunkat ennek még kísérlete is.**

Debrecen magyarsága, a maga becsületese, egyenes lelkével érthetetlenül szemléli a lelkeknek ezen mélységes eltávolítását a megvetéssel fordul el az ilyen politikai eszközöktől. **Mélységes tisztelettel, igaz hálával és fiúi szeretettel fordulunk országgyarapító Kormányzó Urunk személye felé s hálát adunk az Egék Urának, ki őt nekünk adta s megtartja.** Ha valaha, úgy e vihartól szántott nehéz időkben van helye minden becsületese magyarának az ő háta megett, ki az ország hajóját 22 év alatt kivette a Trianon elesettségéből s épp a legutóbbi nap eseménye

mellett. A Nemzeti Hírszolgálat elmondása után Lossonczy István főispán nyitotta meg a közgyűlést.

háromhatalmi egyezményhez való elsőkénti csatlakozás ténye mutatott rá, — hogy mit értünk el az ő kormányzatának ideje alatt.

Minden magyar embernek fokozott felelősséggel, kötelességtudással, munkával kell ma kiállni a gátra s tünni az események követelte korlátozásokat, nélkülözéseket, eltávolítani sorainkból minden rendbontót, mert csak így őrizhetjük meg országunk és népünk, nemzetünk függetlenségét és fennmaradását. Mi is háborút viselünk ha ma még békés eszközökkel is, de a körülöttünk zajló világesemények reánk való sokszor igen kemény kihatásait nem kerülhetjük el semmiképpen. — Szívesen viseljük az áldozatokat mindannyian s igyekszünk kötelességeinknek fokozott mértékben eleget tenni, hűséggel és bizalommal Főméltóságú Kormányzó Urunk iránt, mert tudjuk, hogy ő csak jó útra vezet.

A közgyűlés közönsége felállva sokáig és lelkesen ünnepelte a Kormányzót.

Dr. Balogh Sándor th. főjegyző ezután a kabinet-iroda táviratát olvasta fel, amelyben a Kormányzó köszönetét tolmácsolják a törvényhatóság hódoló feliratáért.

Napirend előtti felszólalás az egyetem ügyében

Napirend előtti felszólalásra vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató kért és kapott engedélyt a debreceni Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti karának szüneteltetése tárgyában. A főigazgató ismertette az egyetem megalapításának történetét, rámutatott arra, hogy Debrecen városa olyan nagy áldozatokat hozott az egyetem érdekében, hogy hozzá hasonlót egyik város sem, s ebben az áldozathozatalban a tisztántúli református egyházkerület is előjárt. Ennek az egyetemnek a fennállását a város és az állam biztosította, s arra nem gondolt Debrecen város közönsége, hogy ezt a „szerződést” az állam egyoldalúan felbontja. Kérte a város közönsége nevében Lossonczy István főispánt és dr. Kőlcsey Sándor polgármestert, hogy az alföldi magyarság közreműködésének érdekében minden lehetőséget ragadjanak meg, hogy a debreceni Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti fakultása ne szüneteljen sokáig.

Az általános helyesléssel fogadott napirend előtti felszólalásra dr. Kőlcsey Sándor polgármester válaszolt. Megnyugtatta a törvényhatósági bizottságot, hogy illetékes helyen megfelelően érvényesíteni fogják a város érdekeit. Minden magyar hiszi, hogy az állam erősbödése bekövetkezik és a jelenlegi átmeneti állapot mielőbb véget ér.

A közgyűlés egyhangúan tudomásul vette a polgármester választát, majd áttérték a tárgysorozat tárgyalására.

Hat állás betöltése

Igen nagy érdeklődés kísérte a hat megüresedésben levő állásra beérkezett pályázatok feletti döntést. Az irodatiszti állásra 27 pályázat érkezett. Leadtak összesen 106 szavazatot. Megválasztott irodatiszt Varga László lett 55 szavazattal. Medgyessy Béla 35, Kerekes Imre 16 szavazatot kapott.

A nyilvántartói állásra pályázó 29 tisztviselő közül dr. Szabó László 81, Medgyessy Béla 22, Kerekes Imre 8, Seres László 1 szavazatot kapott. Nyilvántartó lett tehát: dr. Szabó László.

Az irodasegéd-tiszti állás 42 pályázója közül megválasztották Hütter Keresztélyt 49 szavazattal. Kiss Kálmán 21, Katkó Gyula 11, Benkő Vince 12, Harsányi Béla 10 szavazatot kapott.

Segédnyilvántartó lett Kónyai Mária 37 szavazattal, Mogyoróssy Győző 20, Bál-

gálati évben a VII. fizetési osztályba kerüljenek a zeneiskolai tanárok is.

6000 pengő a Kereskedő Társulatnak, 3200 pengő iskolai fogászatra

Zemplén vármegye alispánja megkereste dr. Kőlcsey Sándor polgármestert, hogy a II. Rákóczi Ferenc Borsi községben levő szülőházának nemzeti záradokhelyévé való újjáépítésével és a Rákóczi Múzeummal kapcsolatban felmerülő költségekhez Debrecen városa is járuljon hozzá. A polgármester előterjesztésére a közgyűlés ezer pengőt szavazott meg a nemes célra.

A Debreceni Kereskedő Társulat szék-házának tatarozására pedig hater ezer pengő rendkívüli segítyt szavaztak meg.

Dr. Csilléry András, a Tisza István Tudományegyetem stomatológiai poliklinika igazgatója irányítása mellett a múlt évben 260 iskolás gyermeket vizsgáltak meg, akik közül 238 gyermeket szuvas fogazatának találtak. Gondos kezeléssel azonban sikerült valamennyi gyermeket az év végére kigyógyítani a veszedelmes betegségtől. Ez indította a stomatológiai poliklinika igazgatóját arra, hogy javaslatot tegyen a városi iskolaegészségügyi intézmény keretén belül megszervezendő iskolai fogászati szakrendelés megszervezésére. A közgyűlés a polgármester előterjesztésére a fogászati szakrendelés megszervezésére évi 3.200 pengőt szavazott meg.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a Kővágóhídon létesített mérlegház építési költségeiből, a 32.918 pengőből 14.200 pengő a Vásárpénztár hozzájárulása, míg a többit a Vágóhíd fejlesztésére kiutalt összegből fedezik.

Egyhangúan választotta meg ezután a közgyűlés a város sorozóbizottságának 1941. évi elnökévé vitéz Lépes Győző ezre-

dest, helyettesévé pedig dr. Sz. Nagy Samu ügyvédet.

Tudomásul vették, hogy a Nagyalomzug nevű 1104 holdat az eddig megállapított bér mellett szabadkézből Alsócsernátonyi Bernáth Györgynek adta ki a polgármester. A Vajdhalapos nevű 938 holdat, mivel versenytárgyaláson nem jelentkezett bérlelő, szintén szabadkézből adják ki. Ugyanekkor felszólítják a Dombostanya nevű 1419 hold föld jelenlegi bérlelőjét, Vajna Imrét, hogy megfelelő ajánlattal ismét ő vegye bérbe a birtokot. Ha az ajánlat nem vezet eredményre, akkor vagy szövetkezeti gazdálkodást vezetnek be ezen a területen is, vagy szabadkézből adják ki megfelelő jelentkezőnek.

A Pozsony-út és Sport-utca burkolására vonatkozóan Dienes Kálmán budapesti okleveles mérnök, útpépítési vállalkozóval kötött vállalati szerződést Debrecen város közgyűlése felbontotta és megbízta a polgármestert újabb versenytárgyalás kiírására.

A vízvezeték kötelező bevezetésére 1941. év október 1-ig ismét haladékat adott a városi közgyűlés.

Megválasztották a közlemezési bizottságot

Nagy érdeklődéssel hallgatta a közgyűlés a földmivélségi minisztérium körrendeletét, amely a törvényhatóságok élelmszer szükségletének biztosításáról rendelkezik. Ennek a rendeletnek végrehajtása céljából dr. Kőlcsey Sándor polgármester egy tiztagú közlemezési bizottság megalakítását javasolta. Előterjesztése alapján a bizottság tagjait egyhangúan megválasztotta a közgyűlés. A bizottság tagjai eszerint: dr. Böszörményi Béla, vitéz Erdei János, dr. Juhász Nagy Sándor, Galamb Ferenc, dr. Kertész Kálmán, Kovács Kálmán, dr. Nagy Béla, dr. Sz. Nagy Samu, dr. Serly Gusztáv és Tarján Oszkár. A bizottság feladata lesz figyelemmel kísérni a közlemezési kívánalmakat és javaslatokat tenni a polgármesternek. A rendelet értelmében megfelelő gondoskodás történik a közlemezési szükségletről s főképpen a zsirellátás kérdését oldja meg. A közgyűlés egyhangúan elfogadta az előterjesztést.

Több tárgy nem lévén Lossonczy István főispán a közgyűlést 11 órakor berekesztette.

Két és egynegyed millió pengőt fordít Debrecen városa 1941-ben hasznos beruházásokra

**Írta'mas vita Debrecen város költségvetésének tárgyalásán
A kulturális közöny és az egyetem problémája a felszólalásokban**

Debrecen város háztartásának költségvetését csütörtökön délelőtt tárgyalta a városi törvényhatóság kisgyűlése Lossonczy István főispán elnöklése mellett. A szakszerűen és nagy gondal összeállított költségvetést dr. Baczony Sándor th. tanácsnok ismertette. A drágasági bérpótlék és egyéb szükségletek felmerülése folytán felezetre van szükség. Legalkalmasabbnak villanyáram, a gáz és koks árának emelése mutatkozott. A szoba-konyhás lakásokon kívül a villanyáram emelését január 1-től a következőképpen hajtják végre: lakás 50—53, üzlet, műhely, iroda, mulató állami intézmény 60—64, lakás és üzlet 58—61, kirakat délután 30—32, este 20—22, éjjel 15—17, kultúrintézmény 40—43 városi tisztviselők 33—36, motor (magánosoknál) 1 tarifás óránál 28—31, 2 tarifás óránál 22—24 fillér.

1—4 filléres emelés lesz a gáznál is, míg a koksznál mázsánként 50 fillér.

Megemlítette, hogy a csatornadij továbbra is a házber 2 százaléka lesz, a vízdíj marad. Új alaként jelentkeznek az élelmiszer gazdálkodási alap. Az általános kereseti adót 5-ről 6 százalékra emelik, míg a pótdadó továbbra is 80 százalék lesz. A gyógyszerellátásra előirányzott 39 ezer pengő felemelését kérik, s ugyanekkor kérik fogják, hogy a kövezetvám bevétel kiesése miatt az üfennartási szükségletre a részesedési hányadot úgy utalja ki a minisztérium, hogy legalább 320 ezer pengő kárpótlást kapjon Debrecen.

Vitéz Bessenyei Lajos költségvetési beszéde

A költségvetéshez elsőnek vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató szólott hozzá. Hangsúlyozta, hogy az egész költségvetésben, mint vörös fonál húzódik át a túlzott takarékoság elve, aminek az volt a célja, hogy a költségvetés egyensúlyát meg akkor is megőrizték, ha előre nem látott súlyos kiadások nehezédnek a városra. Kiemelte azt a tényt, hogy bár a kiadási tétel 13 millió pengő, a pótdadó nem emelkedik.

Nem lehet azonban szemelt hunyni a Világítási Vállalatnál alkalmazott áram és gáz árak felemelésénél. Itt jogosan felvetődik az a kérdés, hogy melyik ésszerűbb: a pótdadónak, vagy az áramáraknak az emelése? Hogy kinek a terhére megy ez az emelés? Beható vizsgálat után arra jutunk, hogy a helyes megoldás a 140 ezer

hory József 19, Varga István 12, Legeza Béla és Márai Ilona 2—2, Kerpely Dénes 11 szavazatot kapott.

Az Irnoki állásra 36 szavazattal Kerpely Déneset választották meg. Vitéz Lakatos József 10, Legeza Béla 3, Hevesi István 32, Batiz Lajos 12 szavazatot kapott.

A végrehajtói állásra jelölt Bogdán Zoltán 2, Gáthy Károly 2, Molnár Béla 1, Bán Géza 35 szavazatot kapott. Ennek alapján a végrehajtói állásra dr. Bán Gézát választották meg.

Egyhangúan hozzájárult ezután a közgyűlés a világítási vállalat beruházására felvett 3.500.000, az 1.505.000, az inségakció céljaira felvett 250.000, a burkolás céljaira felvett 320.000, a máshoz céljaira felvett 160.000 pengős függőkölcsönök meghosszabbítását, valamint az út és csatornaépítés céljaira a MABI-tól 300.000 pengős törlesztéses kölcsön felvételéhez.

Kimondták, hogy ezentúl a városi tisztviselők vasúti arcképes igazolvány térítési díjából 1941 január 1-től az eddigi 50 százalékhelyett, az Állami Állásoknál is alkalmazott elv szerint 75 százalékat vállal magára a város.

Ugyanekkor a feltorlóldó irodai munkák végzésére a városi kertészethez egy állandósított napidíjas irnoki állás szervezését szavazták meg és elhatározták, hogy a Déri múzeum, a vágóhídi és más hasonló városi gépészi állás mintájára a köztemetői gépészi állást szakaltishti javadalmaszú állásá szervezik át.

Zeneiskolai tanárok fokozatos előlépése

Vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató meg a múlt évi költségvetés tárgyalásánál azt javasolta, hogy tegyék lehetővé a városi zeneiskolai tanároknak a VII. fizetési osztályba való előléptetését. Jelenleg 12 tanári állás van szervezve a városi zeneiskolában, amelyek közül 4 a X. fizetési osztályba, a többi pedig a IX. fizetési osztályba tartozik. Az indítvány alapján dr. Kőlcsey Sándor polgármester vizsgálat tárgyává tette az összes magyarországi zeneiskolák helyzetét ilyen tekintetben, s ennek alapján most azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a X. fizetési osztályban levő állást tegyék át a IX.-be, ugyanekkor járuljanak hozzá, hogy fokozatos előléptetés után a 19. szel-

HUNGÁRIA
Filmszínház

Páratlan izgalmas sorozata
a szenzációs DZSUNGEL
FILMUNK:

A ZÖLD POKOL

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

HIRADÓ!

pengős hiány fedezésére az áramárak emelése, mert ezáltal olyan réteget vonunk bele a több teherviselésbe, amely jobban bírja, mint a többiek.

Hangoztatta, hogy a nagymérvű takarékoskodás abban is mutatkozik, hogy a város nem igényelt nagyobb beruházásokat végezni. Tudott dolog, hogy Budapest az elmúlt tíz év alatt 250 millió beruházást csinált. Debrecen ezzel szemben jelentősen lemaradt. Ezt azonban nem lehet kifogásolnunk, ha figyelembe vesszük, hogy a cél a költségvetés egyensúlyának megtartása volt. **Elismeréssel nyilatkozott a szociális munkáalkalmak megteremtése miatt, hangoztatta ezek fontosságát.** A nyugdíj-tételre vonatkozóan a 13 millió pengős költségvetésnél meglepő összegnek találja a 884 ezer pengős nyugdíjterhet. Felemeltette, hogy az egyik tételnél 262 nyugdíjas közül csak 23 szolgált le százszázalékosan a szolgálati időt, a többi idő előtt nyugdíjba ment. Ilyen és hasonló módon duzzadt fel a nyugdíjterhet 884 ezer pengőre. Hangoztatta, hogy ha csak 20 ezer pengővel kevesebb lenne ez a teher, akkor most nem lenne szükség az áramárak emelésére, vagy bizonyos százalékkal csökkenthetnék a pótdadó kulcsát. Feltétlenül szükséges tehát a nyugdíjtörvény mielőbbi módosítása.

Dr. Bessenyei Lajos ezután a közélet-

Dr. Kölcsény Sándor polgármester nagy beszéde

Dr. Kölcsény Sándor polgármester mély halálával köszönte meg vitéz dr. Bessenyei Lajosnak a költségvetéssel kapcsolatban elmondott építő bírálatát. Természetesen — mondotta a polgármester — a súlypont ilyen viszonyok között a költségvetés összeállításánál azon kellett, hogy legyen, hogy a város háztartásának egyensúlyát minden körülmények között fenntartsuk. En felelősségérzetem tudatában merem állítani, hogy a város költségvetése az adott viszonyok között talán még erősebb realitással bír, mint az előző években. Hozzá kell tennem azonban, hogy egy költségvetésnek sem szabad az optimizmust mellőznie. Ennél is áll tehát az a tétel, hogy a realitás tekintetében bizonyos optimizmus mutatkozik. A pótdadó tekintetében az volt az álláspontunk, hogy itt az emelést kerülni kell. Keresni kellett tehát azokat a helyeket, ahol még lehetőség volt valamely bevételi többletre. A kereseti adót ennek folytán hat százalékkal állapítottuk meg, mintegy a kormány direktívája nyomán, mert ez az adótétel nálunk lényegesen alacsonyabb az országos állagnál. Ez a tétel azonban jelentős terhet nem jelent. Ugyanígy jártunk el az áram- és a gázárak tekintetében, amiről az országos táblázatok mutatják, hogy Debrecenben még mindig elég jutányosan van a közönség kiszolgálva. Szociális szempontokra voltunk figyelemmel akkor, amikor az egy-szobás kategóriáknál csökkentettük az órabért és nem változtattunk az áramárakon sem.

Felépítik a kislakásokat

— Azt elismerem, hogy a beruházások tekintetében a költségvetés több átváltozást mutat, mint az előző évben, de ennek nemcsak az anyagi lehetőségek az okai, hanem az anyagbeszerzések lehetősége. Mégis elegendő teszünk a szociális kívánalmaknak, mert azt a másfél milliót, amit a közgyűlés a kislakásépítésre elfogadott, teljes egészében a szociális alapnak adtuk át a szociális felügyelő vállalta is a kislakások felépítését. Ezek az épületek olyan kivitelűek, hogy azoknak anyagát a mai viszonyok között is biztosítani lehet. Főszintű épületek lesznek, s viszont a legalkalmasabbak arra, hogy a kisipart foglalkoztassuk.

— Még ezen kívül a beruházásokra két és negyvenmillió pengőt tudunk fordítani, úgyhogy ezekkel a munkálatokkal a munkanélküliség csökkentésére olyan mértékben, amint az a közgyűlési igényként támasztható, elegendő is tudunk tenni.

A decentralizáció a gyakorlatban

— A mi bajunk a fővárossal szemben az, hogy ott állandóan magánépítkezések vannak. Hanonként öt-hat többemeletes bérház épül. Ez nemcsak azért van, mert Budapestnek nagyobb a pénzügyi és anyagi ereje, mint nekünk, hanem amire már egyszer rámutattam, ennek oka abban a sajnálatos folyamatban rejlik, ami a magyar vidék elszegényedésére vezetett. A decentralizáció eddig még mindig csak olyan elv, ami inkább csak szóbeszédben jelentkezik, de megvalósítására eddig még edeskevés történt. Ha pedig ez a helyzet így marad,

mezés ügyével foglalkozott. Kifejtette, hogy a jelenlegi cukorelosztás aránytalan, jelentősen emelte a legális fogyasztást és emellett nagyszámú tisztviselői kar foglalkoztatását tette szükségessé. Javasolta, tegyen a törvényhatóság előterjesztést ennek a rendszernek a megváltoztatására. Bírálta ezután az árkormánybiztosi tevékenységet, amelynek eredményeképpen a jelenlegi helyzet fennállása esetén fél év múlva újabb drágulás várható.

Felhasználása végén megemlékezett a magyar színészet 150. a debreceni színészet 75. évfordulójáról. Kifejtette, hogy 1790 óta a magyar színészet az iskola mellett a legfontosabb nevelő intézmény lett. Az utóbbi időben azonban nagy nehézségekkel küzd a magyar színészet, s bármennyire is jók a társulatok, a színház látogatottsága csekély.

— Nekünk is van felelősségünk ennek a kérdésnek a megoldásában — folytatta ezután. — A színház az élő nyelv ápolásának szentélye. Törődnünk kell tehát azzal, hogy hogyan lehetne visszahódítani a közönség pártolót törekvéseit.

Elismeréssel szólott a költségvetés szellemi összeállításáról. **Dr. Kölcsény Sándor** polgármesterről, s köszönetét fejezte ki a polgármester munkatársának **Ary Lajos** számvevősi főtanácsosnak.

könnyű belátni, hogy ötven esztendő múlva lesz egy ország falvakból és lesz egy főváros. Hatalmas összegek áramlanak ma a fővárosba a különböző biztosító intézetektől, társadalmi és magánbiztosítótól, s a nagy központi intézetek itteni fiókjai komoly beruházásokra képtelenek. Ez a folyamat idézte elő a vidéknek szemmel látható anyagi elszegényedését, különösen az agrár metropolisekban, mint a miénk, ahol hiányzik a virágzó ipari energia forrása, a víz is.

— Sohasem mulasztok el egy alkalmat sem, hogy odafenn rá ne mutassak a veszedelmeknek jelentőségére, de sajnos eddig az államnál úgy alakult a helyzet, hogy a felelőséget mindig más és más helyre kellett átváltani, — utalok csak az árvízre és a felszabadított területek visszatérésére, — amelyek bizony a kormányunk nagy gondot okoztak.

Székházat épít Debrecenben az OTI

— Azt azonban örömmel jelenthetem be, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni székházépítését munkaprogramjába beállította. Ezzel jelentős munkálatokhoz fog jutni Debrecen iparosságára.

A nyugdíjkérdésről szólva hangsúlyozta, hogy ez a sajnálatos jelenség nemcsak nálunk mutatkozik, hanem országosan, melyen másképpen, mint a korhatár felemelésével, segíteni nem lehet.

— Itt térek rá — folytatta a polgármester — egy másik kérdésre, hogy mi az oka a kulturális téren a közönség részvételének. Ennek okát hármas forrásban látom. Az egyik a gépesített szórakozási lehetőség, a rádió, a film, a gramofon, ami régen teljesen hiányzott. A másik oka az, hogy az emberek túl vannak terhelve. Azok, akik régen gondtalanul éltek a maguk életét, most orrlógatva szomorúan a megélhetésért küzdenek. Ahhoz, hogy kulturális téren igények szülessenek, a társadalom bizonyos kiegyensúlyozott állapotba kell. A harmadik oka a színházról való idegenkedésnek az, hogy hármiféle kulturális előadásnál mindig körülbelül ugyanazt az 50-80, legfeljebb 100 embert látjuk. Ezt a kislétszámú közönséget látjuk akár a Zenekedvelők hangversenyén, akár a színház nézőterén.

— Addig, míg ez a középosztály anyagilag és szellemileg túl van terhelve, nem lehet változtatni a dolgokon. Ennek a három tényezőnek a legyőzésére csak nehezen lehet módot találni. Reméljük azonban, — fejezte be értékes fejtegetéseit a polgármester — hogy ezeket a nehéz időket legyűrjük és jobb jövő elé nézünk, amikor nem elégíthet ki senki sem a ponyva, hanem költeni fognak az emberek a kultúrára is.

A polgármester frappáns választ nagy lapssal fogadta a kisgyűlés. **Tunyoghy Szilveszter Géza** kérte ezután, hogy vegyék fel a programba a Huszár Gál-utca kövezését és fektessenek le gázvezetékét a telepeken is, hogy ezzel pótolják a petróleumhiányt.

Kölcsény Sándor polgármester rámutatott arra, hogy sokkal fontosabb útvonalak kikövezéséről is el kell tekinteni. A telepek gázzal való ellátására egyelőre gondolni

sem lehet, mert vasasó sokkal kevésbé kapható, mint petróleum.

Bakóczy Gábor a Cserepes-utca kikövezését kérte. A polgármester ígéretet tett arra, hogy mivel az 1941-es költségvetés utépitési programjába ez már nem fér bele, igyekeznek az 1942-ös programba beilleszteni.

A kisgyűlés ezután egyhangúan elfogadta a költségvetést.

A költségvetési vita a közgyűlésen

A délutáni közgyűlésen **Budaházy-Brucner Ernő** a költségvetés takarékosági szempontjairól beszélt. Hangoztatta, hogy a takarékoságot a szociális és a városrendezési beruházásoknál nem szabad tilóztatlan érvényesíteni. Kérte, hogy sürgősen hajtsák végre a Csapó-utca elején levő házak kisajátítását és a Dógenfeld-tér rendezését.

Dr. Kertész Kálmán beszéde

Dr. Kertész Kálmán költségvetési beszédeben szólott mindenekelőtt azoknak a feladatoknak a súlyáról, amelyek a törvényhatósági bizottságra nehezednek. Nagy felelősség és szép feladat hárul a törvényhatóságok közül, most a történelmi események következtében különösen Debrecen városára, amely megvált a határmenti város szerepétől és ismét központjává vált nemcsak egy csonka Tiszántúlnak hanem az ide gravitáló erdélyi nyugati részeknek is. Hangsúlyozta, hogy felhasználásának célja egyrészt, hogy a bizalmat megerősítse a polgárság előtt a város vezetése iránt, másrészt, hogy a költségvetésben korrekívumokat keressen különösen a takarékosági szempontok érvényesítése érdekében. Az egész város közönsége fájó szívvel vette, hogy a szívéhez nőtt egyetemet megcsönkítették, de meg kell nyugodnia abban a tudatban, hogy csak átmeneti intézkedésekről van szó.

A továbbiakban részletesen boncolgatta a költségvetés egyes tételeit s rámutatott az adminisztrációs és személyi kiadások emelkedésére. Számos tételt sorolt fel a költségvetés egyes kiadási csoportjaiból, amelyeket felfogása szerint redukálni lehetne. **Kérte, hogy a tisztviselői karnak több önállóságot biztosítsanak az ügyek intézésénél,** mert a közigazgatás gyorsítását ez segítené elő elsősorban. A költségvetést elfogadta.

Dr. Vásáry István egy órán keresztül tartó fejtegetésében taglalta a költségvetést összehasonlítási alapul véve az ő polgármestersége idejében készített költségvetéseket s végül általános meglepetésre azt indítványozta, hogy a költségvetést vegyék le a napirendről és egy bizottságot küldjenek ki az új költségvetés készítésére. Másik indítványában pedig kilencvennapos határidővel azt kérte, hogy a polgármester terjesszen be javaslatot a tisztviselői jöletti alap létesítéséről. Végül azt állította, hogy az egyetem ügyében nem engedték a törvényhatósági bizottságot nyilatkozni állásfoglalásáról.

A polgármester és a számvevőseai főtanácsos korrigálja Vásáry egyoldalu beállítását

Dr. Kölcsény Sándor polgármester válasza ezután a felszólalásokra.

— Itt egy indítvány tételét, amely azt célozza, hogy a közgyűlés vegye le a napirendről a költségvetést, kijelölj ki egy bizottságot annak megvizsgálására és záros határidő alatt új költségvetést terjesszünk a közgyűlés elé. En tisztelettel kérem, ne méltóztassanak az indítványt elfogadni. Tudniillik a költségvetést kinyomtattuk, szét osztattuk a bizottsági tagurak között, itt tárgyalták le a szakbizottságok. Azoknak egyöntetű javaslata fekszik itt a közgyűlés előtt. **A múltban sem történt sohasem meg, hogy levették volna a költségvetést a napirendről, és ennek szükségét sem látom.** Ha a felszólaló úr beszédejét nem arra használta volna fel, hogy az egyes tételekkel szemben csak a kritikáját terjessze elő, hanem abban segített volna nekünk és a törvényhatóságunk, ez alatt az idő alatt, hogy melyik kiadási tételt hagyhatjuk ki a költségvetésből, vagy csökkenthetjük, akkor azt hinném, hogy tényleg volna valami feladata a kiküldendő bizottságnak és volna mit megfontolnia tárgyává tenni, miután azonban egy tételt sem említett meg, mint amit ki kellene hagyni a költségvetésből, azt hiszem ez a bizottság teljesen fölösleges volna.

Ma este szegedi halászlé turóscsuszával a Pálsörözőben

— Még dr. Kertész Kálmán bizottsági tag úr felhozott néhány tételt, aminek csökkentését javasolt, azonban rá kell mutatnom arra, hogy jeldőül a kataszteri felmérést az új városrendezési törvény teszi kötelességünké, mert ilyen az elmúlt időben nem készítették s a múltban elkövetett műszaki hibáknak egy jelentős része származott abból, hogy megfelelő felmérésekkel nem rendelkezett a város. A locsoló autó beszerzésének mellőzésénél is az a helyzet, hogy egyszer korholnak, mert nincsen elegendő locsoló autó amikor pedig be akarjuk szerezni, akkor ezt a szándékot röjják fel. En inkább vállalom a korholást, mert az öntöző autóra mégis szükség van s úgy szerezzük be, hogy a motorja teherszállításra is használható lesz.

A továbbiakban a polgármester **Vásáry István** néhány kritikai megjegyzésére reflektált és hangsúlyozta, hogy jó néven veszi, ha a törvényhatósági bizottság tagjai cselekvően vesznek részt a városi ügyek megvitatásában és hajlandó a költségvetést külön értekezlet elé terjeszteni, hogy a plánumba már minden oldalról megtárgyalt és megvitatott formában kerüljön elő.

— Az a megállapítás, hogy nem engedjük a törvényhatóság álláspontját kifejezni az egyetem kérdésében, korrekcióra szorít, mert soha nem gátoltuk és nem elengettük a törvényhatóság állásfoglalását, sőt a törvényhatóság tartott is egy közgyűlést abban az időben, amikor az egyetem ügye napirendre került s akkor pedig mód lett volna rá és senki sem hozta szóba ezt az ügyet. Tessék elhinni azonban — fejezte be beszédét a polgármester — hogy a törvényhatóság álláspontjáról a legkomolyabb formában tájékoztattuk az illetékes tényezőket.

A költségvetés elfogadását kérte annak kijelentésével, hogy a tisztviselői jöletti alapról szóló jelentését annakidején a közgyűlés elé terjeszti.

Ary Lajos számvevőseai főtanácsos szólt fel ezután és egész sereg adatját igazította helyre **Vásáry István**nak, kiemelve, hogy a korrigálásra már csak azért is szükség van, mert a meglehetősen egyoldalú beállításban elmondott kritika, csak a kiadási tételek emelkedéséről szólt, holott ugyanakkor ugyanolyan arányban a bevételek is emelkedtek. Egmásután állapította meg a számvevőseai főtanácsos, hogy a felszólaló érvelés nem helytálló, amit minden kétséget kizáróan igazol az, hogy a költségvetés reális és minden évben pénzlári maradvánnyal zár a város háztartása.

A főispán válasza

Lossonezy István főispán válasza ezután **Dr. Vásáry István**nak az egyetemmel kapcsolatos fejtegetésére.

— **Dr. Vásáry István** úr olyan módon foglalkozott az egyetemmel — mondotta — mintha én nem akartam volna a törvényhatóság nyilatkozatát érvényesíteni! Jött hozzám egy küldöttség, amely a rendkívüli közgyűlés összehívását kérte, de kérelmüket nem a törvényeknek megfelelő módon terjesztették elő. Erre felhívtam a figyelmüket, de még ezután sem tartották be a törvényes formát, így tehát nem teljesíthetem kérésüket!

A törvényhatósági bizottság ezután egyhangúan elutasította **Vásáry István** indítványát s úgy általánosságban mint részleteiben megszavazta a költségvetést.

LESZAKITOTTA A MAGASFESZÜLT-SÉGŰ ÁRAMVEZETÉKET

Megdőböntő öngyilkosság történt Budapestén a Bécsi-út 136. szám alatt lévő Nagybatony-Ujlaki Tégtagyár telepeén. A gyárban dolgozott **Kassiczky János** 50 éves fűrészmester, aki egy erős szingre követ kötözött, majd a követ főlhajlította a magasfeszültségű áramvezetékre. A következő pillanatban az áramvezeték leszakadt s **Kassiczky** valóságos rádobta magát a letépett magasfeszültségű villanyvezetékre. Az erős áram a szerencsétlen munkást agyonszította.

Öt új állást szerveznek a városi tisztviselők és alkalmazottak normálstátusának kiegészítése során

Debrecen város törvényhatósági bizottságának csütörtöki közgyűlésén nagy érdeklődést keltett a városi tisztviselők és alkalmazottak normálstátusának kiegészítésére vonatkozó polgármesteri javaslat. Dr. Balogh Sándor th. főjegyző ismertette a javaslatot, amely szerint 12 fogalmazási és 22 kezelő szakbeli állást szerveznek a városnál. Ezzel kapcsolatban 29 állás átszervezése és 5 új állás létesítése válik szükségessé. Az átszervezéssel kapcsolatban a következő változások lesznek: lesz 8 fogalmazói, 4 kezelői és 14 díjnoki állás. Az újonnan létesített állások: 4 fogalmazói és 1 kezelői állás.

Az előterjesztést a bizottsági tárgyalások után a közgyűlés tárgyalta, amelyen Bakóczy Gábor törvényhatósági tag szólalt fel. Megfontolás tárgyává tette, hogy kívánatos-e ezeknek az állásoknak a szervezése, amikor rövidesen úgyszólván bekövetkezik a közigazgatás egyszerűsítése. Szerinte jól fizetett, kisebb létszámú tisztviselőgárda szükséges. Kérte, hogy 2-3 hónapra vegyék le ezt a kérdést a tárgysorozatról, addig, míg az új közigazgatási törvény életbe nem lép.

Dr. Kőlcsey Sándor polgármester válaszában rámutatott, hogy a felszólaló nem vette figyelembe az előterjesztés indokolását. Az egyre feltorlódtó munka sokasága kívánja meg a státuszrendezést. A városnál hiány mutatkozik a fogalmazói és szakaszkezelői karban. Lehetetlen, hogy felelősségteljes ténykedéseket ideiglenes napidíjak, gyakornokok végezzék. Ha most

nem indítják el ilyen javaslattal ennek a kérdésnek a szanálását, nagyon el fog húzódni ez az ügy. Ez a kérdés tehát csak a minimuma annak, amit a közigazgatás jobbátételére megtehetünk.

Bakóczy Gábor reflexiói után vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató a polgármesteri indítvány elfogadását ajánlotta. Senki sem kételkedik annak jogszerűségében. Ha be is következik rövid időn belül a közigazgatás egyszerűsítése, amelynek kapcsán a decentralizálás lép életbe, így a minisztériumok sok hatáskört leadnak a törvényhatóságoknak. Debrecen város ügyforgalma is megnövekedik tehát és pedig annyira, hogy a jelenlegi státusz négyesére sem lesz elegendő. A közigazgatás egy-egy ágazata is annyira megdagadt, hogy annak ügyforgalmát egy ember képtelen áttekinteni. Elég utalni a katonai nyilvántartással kapcsolatos ügyekre. Ezen a téren önálló közigazgatási hatóság szervezése is szükségessé válik.

Dr. Kőlcsey Sándor polgármester válasza után a közgyűlés egyhangúan elfogadta a javaslatot.

A délutáni közgyűlésen Ráthonyi Lajos igazgatótanító a két debreceni menházi vezetőnői állás státusba vételét kérte. Dr. Kőlcsey Sándor válaszában rámutatott, hogy ez a kérdés most van tárgyalás alatt, s egyébként sem függ össze a jelenlegi előterjesztéssel.

A válasz után a közgyűlés a polgármesteri javaslatot fogadta el.

Internálni fogja a debreceni rendőrség a megrögzött árdragítókat

A különleges helyzettel egyidőben néhányan igyekeznek kihasználni a beszerzési nehézségeket és embertársaik megkárosításával próbálnak illegális haszonhoz jutni. Szerencsére ezeket a káros jelenségeket még idejében észlelték a rendőrség el-feljárói és a debreceni rendőrség is sorozatos razziaikkal elejét vette az árdragítók elburjánzásának. Ennek az érdekes és még igen sok preventív intézkedésnek kö-

szönheti a debreceni közönség, hogy a piac mentesült az árdragítóktól, sőt az itt-ott felbukkanókat is még manipulációjuk kezdetén eljárás alá vonták. A jövőben még szigorúbban jár el a debreceni rendőrség az esetleges árdragítókkal szemben, szükség esetén igénybe veszi a rendőrség az internálás jogát is, hogy ezzel méltóképpen megtorolja a közönségen esett sérelmeket.

Ma érkezik Koch Franz berlini egyetemi tanár

Beszámoltunk már arról, hogy Koch Franz, a berlini egyetem irodalomtörténet-professzora az egyetem meghívására Debrecenbe jön. A kiváló irodalomtudós, akinek irodalomtörténeti munkásságát nemzedékek ismerik, pénteken délben érkezik városunkba. A pályaudvaron az egyetem képviselője fogadja Koch professzort, aki jelenleg a német-magyar kultúrális szerződés értelmében a budapesti egyetemen tart előadásokat.

Debrecenben két ízben lép Koch professzor az előadói emelvényre. Ma

után 5 órakor a Központi Egyetem Auditorium Maximimában „Deutscher Aufbruch in der Goethezeit” címmel, szombaton délután 5 órakor a Déry Múzeumban „Deutsche Dichtung der Gegenwart” címmel tart előadást. Mindkét előadás a német irodalom legérdekesebb fejezeteit tárgyalja, így érthető meg az a széles körű érdeklődés, mely Koch professzor előadásait iránt Debrecen művelt közönsége körében megnyilvánul. Az előadásokon belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen látnak.

Érdekes külföldi üdvözlések a debreceni Eszperantó Egyesület elnöki ülésén

A múlt este tartotta a debreceni Eszperantó Egyesület szokásos őszi vezető testületi ülését a Baththányi-u. 1. sz. alatti helyiségében. A vezetőtestület az időszerű egyesületi kérdéseken kívül megbeszélte a szeptemberi országgyűlés óta az Egyesülethez érkezett külföldi üdvözléseket is, amelyek között első helyen kell megemlékeznünk Ella Nilson svédországi svéd eszperantista frónő lelkes üdvözlő leveléről. Ella Nilson, aki az 1929-es budapesti eszperantó világtalálkozó alkalmával tett debreceni és hortobágyi látogatásai óta a legelénkebb összeköttetést tartotta fenn a magyar eszperantistákkal s mint a magyarság és az integer Magyarország szelvénye, Európa csaknem minden országában szóval és tollal lelkes propagálóját most túláradó boldogsággal üdvözlö az eszperantistákon át az egész magyarságot a keleti részek és Észak-Erdély felszabadulása alkalmából. Emellett megemlékezett Ella Nilson a sajtópropagandán kívül a svéd rádióban is tartott magyartárgyú előadásokról, a többek között Petőfi lírájáról is a debreceni eszperantisták adatszolgá-

latásaival támogatva. Érdekes, hogy a svéd levelek a szokásos harmadnap helyett most huszonegyednapra érkeznek Debrecenbe.

A Cseh András (volt erdélyi rk. lelkész) által szerkesztett s világszerte legnépszerűbb eszperantó képes folyóirat, a Praktiko, a német-holland háborús időszak elmúltával most ismét megjelent és Hágából megérkezett a debreceni eszperantó egyesülethez is Cseh András szerkesztő üdvözlésével. Nem érdeketlen megemlíteni, hogy a Praktikához küldött egyik klisé több mint 3 hónapos bolyongás után csak mostanában érkezett vissza Debrecenbe.

A külföldi üdvözlések közül most a Mr. Maurice Hyde ausztráliai miniszteriális főtisztviselő levele volt. Hyde 1938 nyarán heteket töltött Magyarországon, egyet Debrecenben is és azóta a legmelegebb szeretettel emlékszik vissza a magyarokra és városunkra. Levelét Szuezen keresztül hozta a posta Sydneyből. Az egyiptomi cenzura arabbetűs bélyegzője is rajta van a levélborítékon, de meddő volt az ellenőrzés mert Hyde úr egy szót sem ír politikáról. Különben is még április 20-án adta fel a

levelet Ausztráliában és az bizony csak szünet után érkezett meg dr. Joó István egyesületi elnök címére. Rendes körülmények között négy hét egy ausztráliai levél „menetideje”.

Az eszperantó egyesület vezető testülete végül Mátyás József egyesületi jegyzőt kérte fel a kezdők részére tartandó s december 1-én kezdődő díjtalan eszperantó nyelvtanfolyam megszervezésével és vezetésével. A debreceni egyesület egyébként egymásután veszi fel a kapcsolatot a felszabadult Erdély eszperantó magyar egyesületeivel.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

Az érdekes és értékes tárgysorozatú tölcsér 9 órákor ért véget.

Közelesen megkezdte működését a debreceni tüdőbeteg otthon

A városi tüdőbeteg-otthon létesítésének ügye régóta foglalkoztatja Debrecen város vezetését. Már az 1938. évi májusi közgyűlésen elhatározta Debrecen város törvényhatósági bizottsága, hogy a régi Bábaképezdében a megfelelő átalakítások eszközölésével üzembe helyezi az iskola közegészségügyi intézetét és harmincágyas tüdőbeteg-otthont létesítenek. Ez utóbbi munkássága révén komoly szociális alapot van hivatva adni az iskolai egészségügyi intézetnek, mert jöllehet a tüdőbeteg gondozására és gyógykezelésére rendelkezésre áll a Horthy-kórház és az Augustia-szannatórium, a tüdőbeteg-otthonban kedvező szociális ellátás, jó táplálkozás és légmellkezelés segítségével az ifjú korban elejét tudják venni a betegség elhatalmasodásának és kigyógyítják a beteget. Ennek tudatában akkoriban hatvan ezer pengő költséggel meg is kezdték a munkálatokat. 28 ezer pengő meg-

tértült az inségjárulékából, 10 ezer pengő államsegély útján kapott a város, míg 22 ezer pengő váltókölcson útján. A berendezést és felszerelést azonban ebből az összegből nem tudták végrehajtani, s ezért még 17 ezer pengő államsegélyt kért a város a belügyminisztertől. Az újabb államsegély ellenében azonban a minisztérium kikötötte, hogy az otthonba betegeket csak az Országos Közegészségügyi Intézet jóváhagyásával lehet utalni. Figyelemmel lesznek azonban arra, hogy főleg debreceniek kerüljenek oda. A miniszteri határozatot a csütörtökön tartott közgyűlés egyhangúan tudomásul vette és hozzájárult ahhoz, hogy az otthont csakis az eredeti célra használhatják. Más célra fordítás esetén erről értesíteni köteles Debrecen városa a belügyminisztériumot, s a 27 ezer pengő államsegélyt tartozik visszafizetni.

A nagyjelentőségű, szociális intézmény közelesen megkezdte áldásos működését.

December 3.-án lesz a Doryta Bonewa hangversenye

A bulgár származású és Budapesten tanult Doryta Bonewa egyike ma a leghíresebb berlini operanékesnőknek, aki egészen fiatalon csinált fényes karriert.

Két évvel ezelőtt végzett a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Onnan Bécsbe ment, ahol Lehár pártfogásával lépett fel. Azonnal szerződött a berlini állami Opera, amelynek azóta is tagja.

A múlt évben a bécsi nemzetközi énekverseny győztese lett.

A ragyogó szépségű és csodás hangú énekesnőért valósággal versengenek a hangversenyirodák. Mostani téli körútjának zsűfolt programjából egy estét szán Debrecennek, hogy bemutassa itt is csodás

hangját és nemes énekművészetét. Honoráriumának nagy részét ő is az erdélyi menekültek javára ajánlotta fel, hogy ezzel is mutassa a magyarok iránt érzett rokonszenvét.

Itt említjük meg, hogy a Zenekedvelők Köre legközelebbi bérleti estjére elfogadta a meghívást Oltubay Melinda, az Operaház nagyszerű táncművésznője és Zsedényi Károllyal, az Operaház balettlánca sával együtt január 4.-én este adják balettestüket a Kör zenekarának kíséretével.

Jegyek és a további hangversenyekre 40-50 százalékos kedvezményt jelentő csonkabérletek a Harmathy-könyvkereskedésben válthatók.

145 ezer pengős költséggel csatornahálózatot létesítenek a Nyilas, Emerich, Gerébi és Bozzay-telepen

a Nyilas, Emerich, Gerébi és Bozzay-telepen

A csütörtöki törvényhatósági közgyűlés egyik legnagyobb érdeklődéssel kísért tárgya a Nyilas-, Emerich-, Gerébi- és Bozzay-telepek vízellentési munkálataira vonatkozó javaslat volt. A nagy gondnal és körültekintéssel kidolgozott tervet Kalenda Lóránt műszaki tanácsos ismertette a közgyűlés előtt.

A Nyilas-, Emerich-, Gerébi- és Bozzay-telepeken 1940 tavaszán a magas talajvíz felszíni elvezetése nem volt lehetséges, 30-35 ezer pengős költséggel nyílt árkokat kellett ásítani, amelyek segítségével úgy, ahogy sikerült megszűntetni a veszélyt. Ezek az árkok azonban a lakosság által részint betemetettek, részint pedig minden beavatkozás nélkül beomlottak. E pillanatban tehát ismét nem lehet elvezetni a talajvizet, s csupán két módozat mutatkozik a nagyobb veszély megakadályozására. Az egyik megoldás az árokrendszerrel való kísérletezés, amely azonban az időeltelt beomlás miatt nem lehet eredményes megoldás. A másik megoldás, amely egyedül célravezető: olyan csatorna-rendszer létesítése, amely minden mezőgazdasági károkozás nélkül levezeti a vizet. Ennek az elgondolásnak a lényege egy 7100 folyóméter hosszúságú, összefüggő betonesőhálózat kiépítése, amelynek gyűjtővonala a Kondor-, a Németh-után, a Vámospéteri- és a Létal-úton keresztül haladna. A csatorna-rendszer utolsó, egy kilométeres része nyílt lenne, mert számolni kell a Kondoros-mérenék 1941-ben, vagy 42-ben történő le-mélyítésével. Ezzel a rendszerrel nemcsak a felszíni víz vezethető le, hanem a talajvíz nivója is leszállítható, s egyidejűleg megszűnik a telepek lakossá-gára annyira káros, egészségtelen állapot, ami egy-egy nagyobb vízálláskor

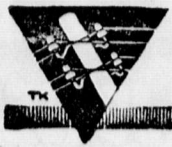
előadódik. A csatornahálózat létesítéséhez 145 ezer pengő befektetés szükséges. A javaslat szerint 60 ezer pengő a nép- és családvédelmi alaphól Debrecen város részére kiutalt 300 ezer pengőből vonnák el, míg a többi a közgyűlés által út- és csatornaépítés céljaira megszavazott 300 ezer pengős hosszulejárati MAB-kölcsönből fedeznék. Az elgondolás szerint a csatornahálózat földmunkáját a műszaki ügyosztály terve alapján az inségmunka keretében vég-zik, míg a csatorna szállítására és lefektetésére versenytárgyalási hirdetményt írnak ki.

A javaslathoz Csomor Gyula szólott hozzá, aki az összes telepési lakosság nevében köszönetet mondott a főispánnak és a polgármesternek, amiért a veszély idején szeretettel, pénzzel segítségére siettek a károsultaknak. Ugyancsak köszönettel adózott a műszaki ügyosztály minden tagjával szemben. Javasolta, hogy a Németh-után létesítendő csatornát vezessék a Hévízér-után s kapcsolják bele ebbe a hálózatba a Vágó-hidat, az Attila-teret, a Dohánygyárat, a város keleti részét is. A sürgősség ki-mondását kérte.

Csáky János a város keleti tanyai lakossága érdekében szólalt fel. Fellemlítette, hogy a Kondoros- és a Kádár-árok máris annyira megtelt, hogy a Létal-úton az áteresznél megtorpan a víz. Ennek az áteresznek a kibővítését kérte.

Kalenda Lóránt válaszában hangoztat-ta, hogy Csomor Gyula elgondolása költséges. A Létal-úti áteresz ügyét meg-vizsgálja.

A választ a közgyűlés tudomásul vette és egyhangúlag megszavazta az elő-terjesztést.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Aranygal” Bánó Andor, Piac-utca 50. — „Reménység” Dr. Gödény S. örkösi, Csapó-utca 22. — „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér. — „Sas” özv. Mandel Józsefné, Hatvan-utca 70. szám.

Időjárás

Hazánkban kissé szárazabb levegő jutott uralomra és a kisebb ködszitalástól ellekintve, eső sehol sem volt. A felmelegedés a nyugati határvidékeken, ahol kisebb volt a ködképződés, 10 fok alatt maradt és az ország többi részén ismét tíz fok fölé emelkedett.

JÓSLÁS: Gyenge légáramlás, több helyen köd, erős éjszakai lehűlés, különösen a nyugati megyékben. A nappali hőmérséklet alig változik. (MTI)

Emlékezzünk

NOVEMBER 22.

1914. Őtfelelőzően bátor volt Ambrus András, a székelyudvarhelyi 82. közös gyalogezred szakaszvezetője a nagyszabású 16. gyaloghadosztálynak Noworadomsknál vívott harcainak alatt.

Az ellenség Ambrust Klekotynál elfogta. Szakasz az ellenségre nem mert tüzelni, mert attól félt, hogy Ambrus életét is veszélyezteti. Ambrus azonban nem törődött a saját életével és hangos szóval elrendelte szakaszának a tüzelést. A hős székelyek ezután kiszabadították szakaszvezetőjüket a fogságból, majd Ambrus szakasza élére állt és rohamra vezette embereit.

Ezt a mindig haláltmegvetően bátor, a legnagyobb nehézségek között is mindig kitartó szakaszvezetőt a nagy ezüst víztelési éremmel tüntették ki.

— **Ujabb adományok az Erdélyért akcióra.** Csütörtökön újabb adományok érkeztek a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalába az „Erdélyért” akcióra. A debreceni jogászfizetés egyesületének közgyűlése és választmánya 19 pengő 58 fillért juttatott el hozzánk, a görög katolikus Legényegylet pedig 25 pengő 68 fillért. Eddigi gyűjtésünk eredménye 892 pengő 22 fillér. Amikor erdélyi testvéreink nevében hálásan köszönjük a jogászfizetés és a görög katolikus Legényegylet adományait, példaképpül állítjuk nemes cselekedetüket mindenki elé.

— **December 5-én este 9 órakor fog kezdődni a Horthy-törzs Miklós-napi dísz-táborozása.** A rendezőség már előre is kéri a közönséget, hogy jelenjen meg pontosan, annál is inkább, mert a kapukat féltőzör be fogják zárni.

— **Szombaton lesz a Bethlen Kata Dísz-táborozás.** Az orvoskari „Csaba” bajtársi egyesület Bethlen Kata törzse szombaton este fél kilenc órai kezdettel az Arany Bika Úveg és Boeskaik termeiben Bethlen Kata Dísz-táborozást rendez. A táncos összejövetel beleilleszkedik abba a sikeresorozathoz, melyet az orvoskar illusztris egyesülete már ebben az évadban elért. A nagyszabású dísz-táborozást műsor vezeti be, amelyen domináztatás is szerepel. Az estély jövedelme egyébként jótékony célt szolgál.

— **A Cseresep-utcai rablófutamást egy 13 éves fiatalok és Pálfi Sándor Dobó-utca 25. szám alatti lakos, 24 éves alkalmi munkás követte el.** A debreceni rendőrség — mint arról beszámoltunk — mindkettőjüket elfogta és kihallgatta. Ma délelőtt átkísérik őket az ügyészségre.

— **Nyilvános köszönet az erdélyi menekültek javára a cserkészlet által gyűjtött pénzdíszadományokért.** November 14. és 15. napján az „Erdélyért” gyűjtőbizottság felkérésére a debreceni cserkészek az egész város területén adományokat gyűjtöttek az erdélyi menekültek javára. A nagyszabású természetbeni adományon (ruhaneműek, fehérneműek, élelmiszerek, könyvek, játékszerek stb.) kívül 2406.22 P készpénz is gyűlt össze, mely azonban olyan kis tételekben és nagyrészen névtelen adakozóktól folyt be, hogy annak névszerint való hírlapi nyugtázása lehetetlen. Ezért ezúton mondunk minden egyes adakozónak hálás köszönetet. Az „Erdélyért” gyűjtőbizottság nevében: **Lossonezy István** elnök, **dr. Tatay Zoltán** ü. v. elnök.

Harmadszor kísérelt meg öngyilkosságot egy fiatalasszony

Az elmúlt nap a Tiszapolgár és Tiszacséce között járó motorosvonat mozdonyvezetője este fél hat órakor a vonat reflektorfényében megdöbbenve látta, hogy egy nő fekszik a sínek között. A vonatot még idejében sikerült megállítania és így a sínek között fekvő fiatal nőnek nem történt a legkisebb sérülése sem, mindössze elájult, úgy hogy az előhívott orvos injekcióval térítette magához. Az ismeretlen nő ekkor elmondta, hogy Elek Józsefné, Komáromi Juliánának hívják, tiszacsécei gazdálkodó felesége. A helyszínrre kikergetett csendőrzárók csak a legnagyobb nehézségek után tudták a helyzetet tisztázni és az öngyilkossági kísérlet okát megállapítani. A fiatalasszony ugyanis elmondta, hogy a múlt napokban megvizsgáltatta férjét, aki az utóbbi időkben sokat panaszkodott szívfájdalmokról. Az orvos aztán gondos ápolást és hosszabb ideig ágybanfekvést rendelt a betegnek. Ez keserítette

el a fiatalasszonyt annyira, hogy az említett időben kiszaladt a lakásból és szaladt, szaladt, s egyszer a sínek közé ért, ahol elesett. A csendőrségen tett vallomása szerint nem emlékszik arra sem, hogyan került a sínekre, csak azt tudja, hogy éles dudalást és füttyjelet hallott, de nem volt annyi ereje, hogy a sínek közül felkeljen. Szerencsére azonban ennek ellenére sem lett semmi bántódása. Csendőrségi vallomása szerint már kétféle kísérletet meg öngyilkosságot, egyszer az erőt vágta fel, másikkor marólgallal akarta megmérgezni magát, mindkét alkalommal sikerült megmenteni az életnek. Sem anyagi, sem családi gondjai nem voltak, egyedül magyarázatát abban találta meg az öngyilkosságnak, hogy sok regényt olvasott, melyekben hasonló öngyilkosság fordult elő és valószínűleg ennek hatása alatt követelte el tettet.

— **A „FERENC JOZSEF” KESERÜ-VIZ** régóta kitűnően bevált házi szer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Szombaton délelőtt ünnepélyesen fogadják a hazatérő légvédelmi üteget.** A debreceni hadtest egyik légvédelmi tüzér ütege huzamosabb idő óta Szolnokon állomásozott, ahonnan most felsőbb parancs folytán hazatér állandó székhelyére. A tüzérüteg előreláthatóan szombaton délelőtt 11 órakor érkezik a városba és hír szerint a városháza előtt az érkező légvédelmi tüzérüteget ünnepélyes fogadtatásban részesítik.

— **A Külsővásártér 20. szám alatti épület lebontását** határozta el Debrecen város törvényhatósági kisgyűlése. A rossz állapotban levő épület lebontását jövő év áprilisában eszközlik.

— **Vihar a jugoszláv partokon.** A jugoszláv tengerparton vihar dühöng. A parti hajócska szünetel. A hullámok hajóroncsokat és leszádkadt aknákat sodornak partra.

— **A városi hivatalok papír- és írószerezésére való ellátásával** a meghirdetett versenyfolyamat eredménytelensége következtében a Méliusz könyv és papírkereskedést bízta meg Debrecen város kisgyűlése.

— **Pauliczky Aladár hortobágyi kiségitő állatorvos oklevelének** kihirdetését egyhangúan tudomásul vette a kisgyűlés.

— **A hármashegy, mézeshegy és nagy-cseréi állami elemi iskolák** bővítési költségeinek fedezésére a „Tudományok előmozdítására és nyilvános közoktatás céljaira tett alapítvány” vagyonából 23 ezer pengő rövidlejáratú kölcsön felvételéhez járult hozzá a közgyűlés.

— **Orvosi hír.** Dr. Szent-Királyi István orvos rendelését megkezdte. Arany János utca 14.

— **Az idegen gazdasági munkások bejelentése.** A földművelésügyi miniszterhez jelentést kell tenni arról, hogy Debrecen sz. kir. város területén mely gazdaságok s milyen számban szerződtek a folyó gazdasági évrre: a) külföldi és mely államból, b) más és nevezetesen mely (vármegyei, városi) törvényhatóság területéről való mezőgazdasági munkásokat. Felhívom a város érdekelt gazdaságait arra, hogy ezeket az adatokat 8 napon belül a városi I-ső fokú közigazgatási hatóság, földszint 46. számú helyiségében jelentésként be. Polgármester.

— **Hirdetmény.** A m. kir. pénzügyminisztérium 164.409—1940. VIII. sz. rendeletével a 2 százalékos kamattérítési kedvezmény megadását akként terjesztette ki, hogy abban mindazon adózók részesítendők, akik adótervezésüket és pedig úgy az esetleges hátralékukat, mint a f. évi előírásukat december 31-ig teljesen kiegyenlítették. Felhívja tehát a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy akik a 2 százalékos kamattérítési kedvezmény igénybe öhajítják venni, — összes adótervezésüket december 31-ig teljesen egyenlítették ki. A torlódás elkerülése végett célszerű a befizetések teljesítését lehetőleg december 29-ig eszközölni. **Városi adóhivatal.**

— **A hercegprímás tartja a pápa által rendelt ajtatósságot.** XII. Pius pápa elrendelte, hogy november 24-én különleges szentmisét mondjanak és imákat intézzenek az emberi társadalom jelenlegi nehéz helyzetében a Mindenhatóhoz. Vasárnap délután 5 óra 15 perckor az Örökimádási templomban Serédi Jusztinián bíbornok-hercegprímás tartja a szentségimádási órával összekapcsolt engesztelési ajtatósságot.

— **Még mindig nem tért eszméletre a Frohner szálló életuntja.** Beszámoltunk a Frohner szállóban történt öngyilkosságról és megírtuk, hogy eszméletlen állapotban fekszik a belgyógyászati klinikán. Azóta több mint két nap telt el és még mindig nem tért eszméletre Bakos Jánosné. Nagy mennyiségű lúminál szivódott fel szervezetébe, úgyhogy ennek feloldása nagyon nehezen történik meg. Most azonban a beteg szíverése valamivel erősbödött és ebből arra lehet következtetni, hogy nemcsak túl lesz a veszélyen. Eddig szinte páratlanul álló eset, hogy több napi eszméletlen állapot után valaki viszalép az életbe. Erre csak igen szívós szervezet képes.

— **Bővül a rádió korareggeli műsora.** A koradélutáni órákban meghonosított szórakoztató zeneműsorok közül november 25-től a rádió korareggeli hangplegműsora lényegesen meghosszabbodik. Az eddigi 20 perc szórakoztató zenét kívülről hétfőtől kezdve 45—50 percre bővül a hangplegműsor. A műsor karaktere változatlanul szórakoztató marad.

— **Meghalt a soproni merénylet áldozata.** Özv. Gáspár Lászlóné, akit Grósz Péter revolvérrel lelőtt, tegnap meghalt. Grósz Péter, aki a merénylet után öngyilkossági kísérletet követett el, a kórházban rendőr őrszi.

— **Naményi gyorsíró, gépirótskolában új tanfolyam kezdődik.** Államvizsga, államérvényes bizonyítvány, állásbajánlás. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyányi-u. 1.

— **A tanítási év végéig még a debreceni főigazgatás hatáskörében marad Szabolcs vármegye.** Megírtuk hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében Szabolcs iskoláit a szatmárnémeti kir. tankerületi főigazgatóság hatáskörébe utalták. Ertesülésünk szerint ez a változás csak a következő év kezdetétől lép életbe. A most folyó tanítási év végéig a szabolcsi iskolák a debreceni tankerületi kir. főigazgatóság hatáskörébe tartoznak.

— **Földesuszamlások Romániában.** Bacau mellett Rapila községben súlyos földesuszamlások történtek. 56 ház elmozdult a helyéről. Ma délután valamennyi román egyház vallásos körmenetet és könyörgéseket tart Bukarestben a földrendés csapatának elhárításáért. A bukaresti diplomáciai testület 190.000 leít adományozott a földrendés sújtotta lakosság megsegítésére.

Vállalatbaadások a városi kisgyűlésen

Debrecen város törvényhatóságának kisgyűlése csütörtökön délelőtt több közmunka vállalatbaadása tárgyában. A II. számú gazdasági iskola hőtívési munkálatait a következőknek adták vállalatba: föld és kömüvesmunka **Jost Ferenc** 13.422. ácsmunka **Szendrey Sándor** 5.406. bádogos munka **Szatmári Ferenc** 698.60. tetőfedő munka **König Vilmos** 2.646. asztalos, üveges munka **Pongrácz Károly** 1449. mázóló munka **Szatmári András** 803.81. villanyserelési munka **Fülöp Lajos** 291.43 pengővel.

A létesítendő közutakat a Tegez-utcaán Füvessy Lajos, a Vezér-utcaán Trenka Ferenc és fia, a Libakertben Sáfár Miklós vállalkozó furja egyenként 1691 pengőért. A Kossuth-utcai légvédelmi furott kút munkálatait Füvessy Lajos 1617, az Erzsébet-utcaának a munkálatait Kiss Lajos 1691 pengőért végzi.

A tüdőbetegrendező intézet alagsori karbáhelyezési munkálatai közül a kömüves munkát Szodray Ferencnek 1404.80. az asztalos munkát Fux Jánosnak 712.82. a lakatos munkát Gál Andrásnak 202. a tűz. helyszállítást Bors Kálmánnak 320. a mázóló munkát Szombathy Józsefnek 245.20. a villanyserelő munkát Tóth Györgynek 101.40. a vízvezeték és csatornalétesítést Jakab Józsefnek 913.32 pengővel adták vállalatba. A 630.40 pengő értékű üveges és kisebb javítási munkákat szabadkészből a polgármester adja vállalatba.

Az Ajtósi-Dürer Céh

első nyilvános műteremlátogatása, melyre lapunkban előre felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét, igen jól sikerült. Oláh István műtermében vasárnap délután a Céh tagjain kívül mintegy harminc érdeklődő jelent meg a nagy gonddal összeállított kiállítás megtekintésére. A megjelenteket Nagy József alelnök üdvözölte, felhívta a figyelmüket a kisgrafika művészi értékére, egyben jutányosságára, valamint arra, hogy minden művészet fejlődését hathatósan csak a megértő közönség erkölcsi és anyagi támogatása segítheti elő, s a debreceni grafikusok komoly művészi tudása minden támogatást megérdemelt. A közönség ezután hosszabb ideig nagy érdeklődéssel nézegette a nagyszabású kiállított értékes vízfestményeket, rajzokat, rézkarcolásokat, fametszeteket, exlibris albumokat s ami a legfontosabb: vásárolt s rendelt is.

Majd Oláh István magyarázta meg a mélynyomás mióváltat s két gyönyörű lapot húzott le a jelenlévők feszült érdeklődése közben Debrecen egyetlen rézkarcnyomó gépén, mely lapokat azután kisorsolt, az első nyilvános műterem látogatása emlékére. A műterem látogatásáról mindenki azzal az elhatározással távozott, hogy a jövőben lelkes híve lesz a grafikus művészetnek s minél több támogatást igyekszik megnyerni annak fejlesztése javára.

Erdődy Zoltán műórási és ékszerész üzletét az új Alföldi-palotába, CSAPÓ-U. helyezi át

— **Földessy János magyar királyi kormányfőtanácsos, nyugalmazott postahivatali igazgató,** a főpostának volt főnöke, a Postás Kaszinó volt alapítóelnöke, az összes postásintézmények elnökségi tagja csütörtökön reggel életének 81-ik évében meghalt. Temetéséről később történni intézkedés.

— **Húszezer tüzész volt Londonban.** A német légítámadás kezdete óta húszezer nagyobb tűz volt Londonban és kétezer tűzoltó halt meg vagy sebesült meg a szolgálathban.

— **Szökés a vonat tetején.** Hathónapos büntetését töltötte a nyiregyházi fogházban Benecik Patai Sándor 21 éves asztalos segéd. Egészen kifogástalanul viselkedett a büntetés ideje alatt úgy, hogy az ügyészségi irodahelyiségek takarítására is fel merték használni. Benecik azonban alamusznak bizonyult, mert midőn alkalmas pillanat érkezett el, megszökött. Éjnek idején a vonat tetején utazott Budapestre, mert attól félt, hogy a kocsiiban csakhamar felismernék. Innen rabruháját udvariasan visszaküldte a fogháznak, majd bátyjával, aki már várt rá, „munkához látott”. Ez lett a veszte, mert a legelső betörésnél tettenérték őket s így visszaküldt régebbi székhelyére, **Nyiregyháza**ra.

Gyászrovat

Fásius Margitka 18 éves, temetése szombati délután fél 4 órakor lesz a Köztemető 2. b. terméből római kat. szertartással. Fehértóy temetkezési vállalatának rendezésében.

Özv. Vass Andrásné 90. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből. Lakás: Klapka-utca 36. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás: Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem, apánk temetésén résztvettek és mérhéttelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Ravatalára koszorút és virágot helyeztek. Egeressy család.

Angol fenntartások és Románia

London, november 21. (NST) Az alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz a romániai olajlelepek védelmére kirendelt német csapatoknak „semleg országban való jelenléte” tárgyában. Butler külügyi államtitkár abban foglalta össze a kormány álláspontját, hogy az adott körülmények között Anglia kénytelen különböző fenntartásokkal élni Romániánál. A román kormány közlése szerint a német csapatokat maga a román kormány hívta be az országba. Az angol kormány ilyen körülmények között kénytelen úgy tekinteni Romániát, mint amely nem gyakorol többlet teljes ellenőrzést országa és külpolitikája fölött.

Félhivatalos közlés Hitler és Boris négyórás megbeszéléséről

Szófia, november 21. (NST) A esütörtök reggeli szófiai lapok félhivatalos kommentárt közölnek Boris király berchtesgadeni látogatásához. Ez a látogatás bizonyította, hogy milyen nagyra becsülik Bulgáriát a tengelyhatalmak, egyúttal pedig kifejezésre jutatta, milyen erős kapcsolatok és kipróbált régi barátság áll fenn Bulgária és a két tengelyhatalom között. Hitler kancellár és Borisz király eszmecsereje mégjobban megszilárdította a régóta fennálló politikai, kulturális és gazdasági kapcsolatokat Németország és Bulgária között. Ezt az eszmecsere természetesen lehet tekinteni a mai időkben, amikor olyan sok államférfi tett látogatást Németországban, mint legutóbb Molotov is. Hitler Adolf és Borisz király négy óra hosszú beszélgettek egymással a beszélgetés mindvégig a legszélyesebb barátság jegyében folyt le.

Felemelták a szesz árárt. A Budapesti Közlöny pénteki számában közzétett rendeletével a pénzügyminiszter az ipari célra szolgáló szesz egyedárúsítási eladási árát hektoliter fokként 2 pengővel felemelte. A rendelet a megjelenés napján lép hatályba és az országos árkormánybiztos nyilatkozata szerint ettől az időponttól a szeszkereskedők az áremelkedésnek megfelelő összeggel emelhetik a szabadforgalomba került szesz árárt. Az igényjogosult termelők számára házfogyasztásra előállított pálinka után fizetendő mérsékelt egyedárúsági eladási árkülönbözöt összeget hektoliter fokként 1.80 pengőben alapította meg a pénzügyminiszter.

Egységes ruhaszövet készül a szegényebb néprétegeknek. Illetékes körökben helyeslik annak a tervnek a megvalósítását, hogy az ipari és mezőgazdasági munkásság részére egységes ruhaszövetek készüljenek, hogy ezáltal lehetővé válik a szegényebb népréteg részére is a ruhaszövetek beszerzése. A textilgyárakban már folynak az előkészítő munkálatok az egységes szövetek gyártására. Megnyilvánult az a kívánság is, hogy az olcsó népruházati anyagok forgalombahozatalát oly módon szabályozzák, hogy illetéktelenek ne élhessenek vissza az olcsó ruhaakcióival. Valószínű, hogy a hatóságok fogják kiemelni az igényjogosultakat, akik aztán utalvány alapján vásárolhatják meg ezeket a ruhaanyagokat. Lehetséges, hogy az anyagokat konfekcionálva, kész ruhák formájában hozzák forgalomba.

Magas színvonalú emlékünnepele a Csokonai Kör félszázados jubileuma alkalmából

Most ünnepli a debreceni Csokonai-Kör fennállásának 50. évfordulóját. Ebből az alkalmából esütörtök délután 6 órai kezdettel a Kollégium dísztermében emlékünnepele volt, melynek előadói városunk közéleti és művészi kiválóságai voltak. A nagy évfordulóhoz méltó volt Debrecen közönségének érdeklődése a pompás előadás iránt. Zsűfőlégi megöltötték a Kollégium nagy dísztermét az érdeklődők.

A műsor első számaként a kollégiumi Kántus Szigethy Gyula énektanár vezényletével Csokonai megzenésített költeményei közül adott elő a megszóított pompás felkészültséggel és kiforrtsággal.

Ezután dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke mondotta el megnyitó ünnepi beszédét. Megemlékezett bevezetésében a debreceni Csokonai-kultuszról. Alapjában véve az hívtá életre a Csokonai Kör. Ezután ünnepélyes szavakkal részletezte a Csokonai Körnek ötven évvel ezelőtt lezajlott megalakulását, azokat a napokat, melyek annakidején városunknak országos hírnevet szereztek. Idézett az akkori debreceni napilapok örömmujongó cikkeiből, melyek híven tükrözték vissza azt a fogadtatást, melyben Debrecen közönsége a megalakuló új kör részeseit. A továbbiak során vázolta a Csokonai Körnek a múltban kifejtett munkásságát és jelen célkitűzéseit. Megemlékezett arról, miként vált a Kör mindjárt megalakulása után Debrecen művészi életének vezető tényezőjévé, miként ápolta és fejlesztette tovább a Csokonai-kultuszt. A Kör vette gondnába a Csokonai-műemlékek felkutatását, megőrzését és esztergés gvarapítását. Ezután beszámolt a Kör ötvenéves munkásságának kiemelkedőbb eseményeiről, majd a jelenre tért át kiemeltette, hogy a Kör sohasem a maradás, hanem a fokozatos fejlődés által való minél nagyobb tökéletesedés híve volt. Végül köszönetet mondott mindazoknak, akik a Kör életét a múltban és a jelenben nemes munkával előbbre vitték.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után Tustser Jolán előadóművésznő szavalt nagyszerűen Csokonai versei közül, majd Csobán Endre városi főlevéltáros, a Csokonai Kör főtitkára tartott előadást „Csokonai egyetemes magyarsága” címmel. Fejtette, hogy a magyar költőnek mindig mélyebben kellett átérzenie a reá háruló nagy erkölcsi kötelességeket, mint Európa bármely más költőinek, mert a magyar költő — ha bármily kis mértékben is — egyszersmind politikus is volt. Ez a körülmény alkalmassá tette őt mindenkor színtérisékek befogadására és kimunkálására. Azután fejtette, hogy a magyar költészetnek mindenkor széles befogadóképessége volt az európai áramlatok tökéletes befogadására, de ezt nagyszerűen magyarrá tudta alakítani, amit különösen Csokonainál szemléltetünk megkapó módon. Olasz műfordításában az egyszerű frázisokból is olyan törlömet-szett magyar rigmusokat csinált, hogy csak magának a népek dalaiban és beszédében találunk hasonlót. A magyar lélek ezenkívül alkalmas volt az ársiai népfélek befogadására. All ez különösen Debrecen költőjére, mert ez a város őrizte meg valamennyi közül legjobban az ősi vonásokat, ahol a magyar szellemi élet soha egyetlen napra, egyetlen pillanatra meg nem szakadt. A továbbiak folyamán azt bizonyította, hogy Csokonai magyarság tekintetében felülmúlta nagyjainkat, Adyt és Petőfit is. Eppen ezért Debrecennek örök díszesége lesz mindig, hogy Csokonait szülte és nevelte, s mikor az első irodalmi egyesületet alapították Debrecenben, nem is adhattak neki más nevet, mint azt, hogy „Csokonai Kör” — fejezte be előadását Csobán Endre.

Behelyettesítették dr. Balogh Sándor kulturatanácsnokot a városi főjegyzői állásra

Dr. Csóka Lászlónak Szatmár polgármesterévé történt kinevezésével megüresedett Debrecen városánál a főjegyzői állás. Ertesítésünk szerint a városi főjegyzői állásra **dr. Balogh Sándor** kulturatanácsnokot helyettesítették be.

Dr. Balogh Sándor a városi tisztviselői karnak egyik legtehetségesebb, legagilisabb vezető tagja, Törzsökös debreceni családból származik, iskoláit Debrecenben végezte s részt vett a világháborúban is.

A magyar állam a néptanítót a magyar falu szellemi vezetőjévé neveli

Hóman Bálint kultuszminiszter nagy beszédet mondott a Házban a kultuszterárc költségvetési vitájában — **Megszűnt az értelmiségi munkanélküliség, szabályozták az egyetemi tandíjakat**

Budapest, november 21. A képviselőház esütörtöki ülését tíz óra után nyitotta meg **Szinyei Merse** Jenő elnök. A Ház a kultuszterárc költségvetését tárgyalta. Az ülésen jelen volt **Hóman Bálint** kultuszminiszter és **Fáy István** kultuszállamtitkár is.

Tömbölyi Dénes előadó arról beszélt, hogy a vállás- és közoktatásügy az ország egyik legfontosabb ügye és a magyar honvédelem szerves kiegészítője. A magyar nemzet nevelését, az egységes magyar lélek kialakítását a kultuszterárcnak kell elvégeznie.

Palló Imre után **Balás Károly** beszélt, aki hangsúlyozta, hogy a kultúra legszélesebb alapját a népoktatás adja. **Ruiniss** Ferenc szerint a magyar egyetemnek új magyar vezetőreleget kell képeznie. **Makrai Lajos** azt fejtette, hogy a valláskerkölési neveléshez ragaszkodniunk az iskolai és állampolgári nevelésben egyaránt.

Varga Béla a vallás öríási jelentőségét fejtette, majd a vasárnapi teljes munkaszünet elrendelését. **Szabó Zoltán** a pedagógiai főiskola reformját sürgette. **Kéty Anna** után **vitéz Fargó Ede** a

tott előadást „Csokonai egyetemes magyarsága” címmel. Fejtette, hogy a magyar költőnek mindig mélyebben kellett átérzenie a reá háruló nagy erkölcsi kötelességeket, mint Európa bármely más költőinek, mert a magyar költő — ha bármily kis mértékben is — egyszersmind politikus is volt. Ez a körülmény alkalmassá tette őt mindenkor színtérisékek befogadására és kimunkálására. Azután fejtette, hogy a magyar költészetnek mindenkor széles befogadóképessége volt az európai áramlatok tökéletes befogadására, de ezt nagyszerűen magyarrá tudta alakítani, amit különösen Csokonainál szemléltetünk megkapó módon. Olasz műfordításában az egyszerű frázisokból is olyan törlömet-szett magyar rigmusokat csinált, hogy csak magának a népek dalaiban és beszédében találunk hasonlót. A magyar lélek ezenkívül alkalmas volt az ársiai népfélek befogadására. All ez különösen Debrecen költőjére, mert ez a város őrizte meg valamennyi közül legjobban az ősi vonásokat, ahol a magyar szellemi élet soha egyetlen napra, egyetlen pillanatra meg nem szakadt. A továbbiak folyamán azt bizonyította, hogy Csokonai magyarság tekintetében felülmúlta nagyjainkat, Adyt és Petőfit is. Eppen ezért Debrecennek örök díszesége lesz mindig, hogy Csokonait szülte és nevelte, s mikor az első irodalmi egyesületet alapították Debrecenben, nem is adhattak neki más nevet, mint azt, hogy „Csokonai Kör” — fejezte be előadását Csobán Endre.

A műsor további részében **Nagy József**, az ismert debreceni énekművész a debreceni református Kollégium diákmelodistáiból adott elő **Lévay József** feldolgozásában, a hegedű- és gordonkát **Szendy Tihamér** és **Lévay József** játszotta, majd **Oláh Gábor**, a Csokonai Kör alelnöke „A magyikás Csokonai” c. pompás regényéből olvasott fel szón részleteket, végül **Baja Mihály**, a Csokonai Kör örökös tagja szép versei közül adott elő komoly elmélyüléssel.

A közönség az egyes műsorszámokat szünni nem akaró lapssal jutalmazta és a végén szívből ünnepelte a kiváló előadókat és a nagyszerű szereplő gárdát.

Mikor a városi közigazgatáshoz került, korán feltűnt képzettségével, rátermettségével és uri modorával. Hosszabb időn keresztül volt polgármesteri, majd főispáni titkár. **Dr. Csűrös Ferenc** nyugalomba vonulásával ő lett Debrecen város kulturatanácsnoka s ebben a pozíciójában mindenkinek kivívta becsülését és tiszteletét. **Dr. Balogh Sándornak** a főjegyzői állásra való behelyettesítése a tisztviselői karban nagy megelégedést keltett.

falu öríási jelentőségét méltatta a nemzeti lélek fenntartása tekintetében. **Meskö Zoltán** hangoztatta a felekezeti oktatás fenntartásának kérdését, **Molnár Dezső** felszólalásában a mezőgazdasági és ipari szakoktatás fejlesztésének fontosságát fejtette. **Rapesányi László** után **Gesztyeli Nagy László** azt hangoztatta, hogy a magyar kultúrpolitika legfontosabb feladata a faji és népi öntudatra való nevelés. **Mester Miklós** szerint az iskolai és iskolánküüli nevelést is céltudatos, egységes irányítás alá kell helyezni.

Ezután az elnök bejelentette, hogy a házszabályok értelmében a vitát bezárja. Öt órakor a kultuszminiszter beszédére került sor.

Hóman Bálint miniszter utalt arra, hogy már a nyolcadik költségvetést terjeszti be. Kétségtelen, hogy a tudósképzés és gyakorlati nevelési szempontok nem teljesen egyeztetettek össze. Eppen ezért az egyetemi oktatás reformjának megbeszélésére tartotta meg annakidején a felsőoktatási kongresszust, amely igen szép eredményel végződött. Azonban még nehéz bizonyítani kérdésekről van

szó és hosszú előkészület volt szükséges ahhoz, hogy most az 1941. év folyamán a törvényhozás elé terjeszse a felsőoktatási reformot. Számadatokat sorolt fel annak bizonyítására, hogy a magyar művelődés szolgálatára fordított összegek fokozatosan hogyan emelkedtek. Az iskola munkájának és a nemzetnevelésnek tökéletességénél szükség volt bizonyos változtatásokra, reformokra. Ezek a feladatok a következők voltak:

1. A közoktatásügyi igazgatás átszervezése, javítása és egyszerűsítése.
2. A tantervképzés színvonalának emelése.
3. A tanító munkájának elmélyítése. Állandó szakszerű irányítás.
4. Az iskolák számára korszerű tanulmányi rend megalkotása.
5. Anyagi feltételek, épületek és felszerelések biztosítása.
6. A tanítók szociális helyzetének javítása.
7. Teljes alapműveltséget nyújtó intézmények biztosítása az ifjúság számára.

A tagügyi igazgatás reformját a közoktatásügyi igazgatás decentralizálásával hajlja végre s ezen túl tovább kíván haladni. A tantervképzés színvonalának emelése természetesen hosszabb munkát vesz igénybe. Úgy gondolja, hogy a tanítókat ötévenként továbbképző tanfolyamra küldi, ezenkívül vezérkönyveket, könyvsorozatot kíván kibocsátani a tanítók számára.

Az állam gondoskodni kíván arról, hogy a tanító lényeg alkalmas legyen a falu szemléli vezetésére. Ami a korszerű tanulmányi rendet illeti, a középiskolák tanrendjénél két főszempontot tart irányadónak: az általános nemzeti ismeretek nyújtása, másfelől a tanterv gyakorlatibbá tétele. Szükségesnek tartja valamennyi középiskolánál a gyakorlati jelleg erősebb kidomborítását s a kereskedelmi gimnáziumokkal szemben hivatásnevelő iskolák szervezését.

A tárcza személyi kiadásainak emelkedése, amelynek 70 százalékot tesznek ki, szemben a 30 százalékos dologi kiadásokkal, nagyrésztben új állások kreálására, részben illetményjavításra vezetendő vissza. Az utóbbi években kb. 3500 tanító és tanári állást szerveztek meg. Ezen a téren, a középiskolai tanárokat kivéve, az értelmiségi munkanélküliség megszűntnek tekinthető. Polgári iskolai tanár nincs állás nélkül. Tanítónők közül még mindig 2000 pályázó szerepel különféle hivataloknál. Állásnélküli tanító már csak 500 van, akiket azonban a visszaesett területek rövidesen felszolgálnak.

A jelenleg folyó építkezésekkel együtt kb. 3000 azoknak a tantermeknek a száma, amelyeket az utolsó öt évben aránylag csekély költséggel fel tudtak építeni.

Gondoskodni kell arról is, hogy az alapműveltség tökéletesítésével, a tehetségesek céltudatos támogatásával az arra alkalmas magyar ifjak eljussanak magasabb iskolákba. Ezért mindenképpen igyekszik előmozdítani az ifjúság szociális helyzetének javítását, tanulmányi lehetőségeinek megkönyvítését. Sok panasza hangzott el a magas egyetemi díjak miatt. Az új rendszer szerint az egyetemi hallgatók 20 százaléka az eddigieknél magasabb díjat fizet majd, kb. 128 pengő tandíjat és 96 pengő mellékdíjat. Ezzel ez még mindig nem éri el az olasz egyetemek összegét. Kb. a német rendszernek felel meg s csak tehetőszülők gyermekei tehetik. További 20 százalék kb. a mai nívón mozgó tandíjat fizetik majd (kb. 160 pengőt), míg az egyetemi hallgatók 60 százaléka a mainál kevesebb tandíjat fizet majd, még pedig 20 százalék teljes tandímentességben részesül és csak 22 pengő mellékdíjat fizet, 20 százalék pedig az úgynevezett háromgyed mentességet élvez, ami 32 pengő tandíjat és 32 pengő mellékdíjat jelent egy félévre. Ezenkívül internátusokkal, menzákkal, tanulmányi segélyekkel és ösztöndíjakkal támogatják az arra érdemes szegényebb egyetemi hallgatókat. Az egyetemi hallgatók száma nem hogy csökkent volna, hanem emelkedett az utóbbi években. A magyar nép minden fiának joga van a hivatalának betöltéséhez, bármely területen a szükséges alapműveltség megszerzéséhez, mert csak így állhatia meg helyét a nemzet életében.

Mindenkinek meg kell értenie ebben az országban, hogy a népek versenyében nem kasztszerűen megmerevedett középiskolákra, hanem a népi osztályokból folytonosan kiegészülő egységes és felelt értelmiségi rétegre van szükségünk. **Művelt, lelmes, erkölcsös, keresztényül gondolkodó és szociálisan érző magyar ifiaknak** százezreire van szükségünk. A magyar nyelv megtanulásának kötelezettsége természetesen itt is fennáll. A jövő esztendőben legfontosabb feladatulunknak éppen a visszaesett országroszek művelődésének fokozását kell tekintenünk. Az erdélyi közoktatás és művelődés intézményeire fordítandó összegek nem szerepelnek ebben a költségvetésben.

A kultuszminiszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után szavazásra került a sor. A Ház a tárcza költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadta.

A debreceni asztalitenisz bajnokság margójára

Tegnapelőtti számunkban részletesen közöltük a DTE által nagyszerűen megrendezett országos asztali teniszverseny eredményeit. Ma az alábbiakban számolunk be az élvezetes küzdeletről.

Az igen érdekes verseny gyönyörű játékokat és nyílt küzdelmet hozott. Már a csapatversenyben is megmutakozott, hogy ebben a versenyben nagy erők fognak találkozni. Hatalmas küzdelem fejlődött ki a Piarista Diákszövetség és a Kolozsvári vegyescsapat versenyzői között. Általános feltűnést keltett Kolozsvári Sárka nagyszerű játéka, aki a férfiak ellen is feltűnően jól szerepelt a kolozsváriak csapatában. Közte és a Diósgyőri MÁVAG Farkas Gizikéje között kellett eldőlnie a női egyes bajnokságának is. Ritka szép küzdelmet látnunk Fejfejjel mellett haladtak. Nagyszerű lecsapások, kivédések követték egymást, mintha nem is nők, hanem férfiak küzdöttek volna. Talán mégis elmondhatjuk, hogy a nagyobb rutinnal rendelkező Farkas Gizit megérdemelten győzték.

Az ifjúsági csapatbajnokságban a DTE csapatát megérdemelten verte le a kereskedelmi iskola csapatát. Igazi küzdelem a férfi egyesben volt. Itt minden szétért meg kellett küzdenie minden versenyzőnek. Kiemelkedik a Sidó-Barabás találkozó. Sidó ugyanis nagyszerű ütőjátékos, aki minden helyzetből tud ütni. Barabás, aki ugyancsak jól üt és jól védekezik, nem volt eléggé edzésben és hiányzott a labdabiztonsága. Így is nagyon nagy küzdelem keletkezett. Talán biztos győzelmet adott ki a kezéből, mikor Sidó jutott tovább. A döntőben Sidó váratlanul simán verte Farkast (DIMA-VAG). Volt néhány igazán szép labda, de a győzelem nem volt annyira vitás, mint a Barabás-Sidó találkozásánál. Az ifjúsági bajnokság is meghozta a maga küzdelmét. Pénz azonban szintén képtelen volt kivédeni Sidó lecsapásait. A nyertes csapatot magasan kellett visszahozni, melyet ellenfele nyugodtan lecsapott.

A vegyespárosban a Farkas-testvérek a Kolozsvári Sára-Bekő pár ellen játszottak. A három szetes mérkőzésben az idegőző játékokat jobban bíró, szívósabb Farkas-pár győzött. A női párosban a vidékieknek debreceni ellenfelük ügyesülvén nem is volt. Farkas-Kolozsvári pár minden nehézség nélkül lett bajnok.

Annál nagyobb és izgatottabb volt a férfi páros küzdelme. Itt már igazán helyt akartak állni a debreceniek. Minden erejüket megfeszítették, hogy eredményt csikarjanak ki. Nehéz harcok folytak minden labdáért, minden poénért. Elmondhatjuk, hogy itt az akaraterő győzött. Erősebb pár ellen is törhetetlen hittel és akarattal lehet győzni.

Összegezve a versenyt, ki kell emelnünk a két Farkas-testvért, Kolozsvári Sárkit, Sidó nagyszerű lecsapásait és labdabiztonságát, valamint a Barabás-Német párost.

KOSTYA GYÖRGY

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI HÍREK

Ma este A. bérletben, szombaton B. bérletben és vasárnap este bérletszűnetben kerüli felújításra a régi operettek legnagyobb sikere, a **Varázskeringő**. — Szombaton délután filléres helyárrakkal **Aranykalász**, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Éva kerül színpadra.

MOZI

A ZÖLD POKOL. (A Hungária film-színház nagyszerű bemutatója.) Gyönyörű felvételekben és páratlan izgalommal mutatják be esütörtökön a Hungária film-színházban. Az Universal legújabb filmjének szüzséje az inkák titokzatos kineve körül bonyolódik. Egy kis társaság szövetezik részint a törzselmi értékek felkutatására, részint a kinevek feltárolására. A dzsungel titokzatos világa elevenedik meg előttünk: a zöld pokol. Fáradságos munka után sikerül feltárunk a rejtett világot, mely kaprázó nagyszerűségében és csodálatosságában kerül elénk. Egy letűnt kor dicsőségének évezredek óta fennmaradt foszlányai, melyek hírt, dicsőséget és gazdagságot hoznak a kutatóknak. Am beleszól a sors keze. Az indián törzsek megtámadják a telepet, melyben már a szerelem édes illata is terjengeni kezd és borzasztó valóságában meglepeneedik előttünk a küzdelem az életért. Már minden lehetőség kimerül, mikor váratlan segítség oldja meg a helyzetet és így az életbenmaradtak eléri végcéljait, de nem nyughatnak és új

titokzatos tájak és kalandok felé törnek. Douglas Fairbanks nagyszerű alakítása mellett Joan Bennett remek játékát kell megdicsérnünk, akik a nagyszerű szereplőgárdával egyetemben nagy sikerre viszik a filmet. — Megelőzően kitűnő új UFA- és magyar világhíradót látnunk, továbbá egy kulturfilmet, hogyan termelik a hortobágyon a rizset.

CSEREBERE. (Az Apolló filmszínház nagyszerű magyar bemutatója.) Vége egy igazán sikerült magyar vígjátékot látnunk, tele eredeti egészséges humorral, nagyszerű szereplőkkel és érdekes témával. A mulattatás nagymesterei vonultak fel. Latabárral, Maklárral az élen s szerezték kellemes vig percekkel. A tartalom nem is annyira híhetetlen: a vezérgazdától-lányok között egy érdekes véletlen folytán elvész a völgyégy, nem tudnak tisztába jönni egymással, máris kész a bonyodalom, mely a legérdekesebb helyzetkomikumokat produkálja. Szilassy László szimpatikus egyénisége igen megfelelő volt a törekvő fiatal tisztviselő szerepének alakítására. A főle megszokott fiatalos bájjal, nagyszerűen oldotta meg feladatát. Bördi Bella, Kiss új megvilágításban, új szerepükben is kitűnően megállták a helyüket. Errekes megemlíteni, hogy a darabban szerepel egy Debrecenből Budapestre került fiatal tehetséges színész. Szép Ilonka is. — A Magyar- és Luce Világhíradó aktuális, érdekes híreket hoztak, a hortobágyi rizstermelést nagy érdeklődéssel nézte végig a közönség.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken, szombaton 5. 7. 9 órakor,

két attrakció!

1. FÉRJET KERESÉK

(magyar film)

2. ARANY ÖRDÖGEI (kalandorfilm).

SPORT

VÁLTOZTALAN A DVSC FELÁLLÍTÁSA A RUSJ ELLEN

Csütörtökön kétkapus edzésen vettek részt a DVSC játékosai, mely után véglegesen tisztázódott a helyzet a vasárnapi összejövetel tekintetében. A legutóbbi bajnoki mérkőzésen ugyanis Csokai és Szabó könnyebb sérülést kapott, melyek ugyan pillanatra sem látszólag, aggodalmat keltettek, most azonban biztonyosodott, hogy mindketten válhatják a játékot. E szerint szombaton a következő csapat utazik Ungvárra: Keskeny — Csokai, Erdélyi — Elek, Erdélyi II., Galambosi — Dombóvári, Szabó, Sidlik, Kristóf, Nagy.

SPORTHÍREK

Dr. Kiss Gábor megvált a DTE-től. A Debreceni Torna Egylet kiváló főtitkárát Szatmár vármegyébe nevezték ki szolgabíróként és így kénytelen megválni az egyesülettel szemben viselt tiszteltől. Ezzel nemcsak a DTE-t éri nagy veszteség, hanem rajta keresztül Debrecen város sportéletét. hiszen dr. Kiss Gábor nagyon nagy érdemeket szerzett az asztalitenisz és az ökölvívás debreceni elterjesztése és sikerrelvétele terén, azor kívül kiváló futhallbíró is. De elmondhatjuk, hogy nincs olyan sportág, melyben ne fejtett volna ki hasznos munkásságot, így különösen a tornászport népszerűsítésében is előjár.

Vasárnap játszák Debrecenben a szezon utolsó amatőr bajnoki mérkőzését az ösről elmaradt DMTE-DEAC mérkőzés. A mérkőzés színhelye még bizonytalan.

Felhívom a DMTE és az Attila játékosait, hogy vasárnap délelőtt a DTE-pályán fél 10-re jelenjenek meg.

Fegyelmi ítéletek az MLSz-ben. Az MLSz egyesbírójára Tulit (BSZKRT) utón rugásért április 8-ig. Szücsöt (Török) pedig február 22-ig eltöltötte a bajnoki mérkőzéseken való szerepléstől. Ezenkívül még több kisebb-nagyobb fegyelmi ítéletet is hozott.

A BSZKRT ökölvívói finn-svéd portyára mennek. Ha az utazási nehézségeket sikerül elhárítani, akkor a kiváló fővárosi egyesület ökölvívói már 26-án elindulnak, hogy több mérkőzést játsszanak a finn és a svéd fővárosban.

Diákoknak sem tilos az ökölvívás. A VKM legújabb rendelete szerint a jövőben a középiskolákban is lehet ökölvívást tanítani. A diák ökölvívók ugyan versenyeket még nem vívhatnak egymással, de így is nagy haladást jelent az ökölvívósportnak ez a legújabb rendelkezés. A fővárosban nagy előkészületek folynak a diákoknak az ökölvívó-sportba való minél intenzívebb bekapcsolására. Debrecenben a református főgimnáziumban folyik majd az oktatás Czuma Ferenc testnevelési tanár vezetésével.

Közgazdaság

LANYHA A CSÖVES KUKORICA

A napok óta tartó kínálat folytán a csöves kukorica ára lanyha. Dunántúli és kiskalföldi származású lófogú kukoricát 13.60—13.50, szokványarut 13.40—13.35 pengőért kínálnak, a forgalom azonban jelentéktelen, mert csak a mindennapi szükséglet biztosításához nélkülözhetetlen, aránylag jelentéktelen mennyiséget vásárolnak. A magpiacon a löherében jelentkező folytatólagos kínálat 2.5 pengős olesbódást idézhet elő a köles pengővel, a csillagfűrt 50 fillérrel drágult.

Búza: 78 kg-os 23.55.

Rozs: 71 kg-os 19.55.

Árpa: Sörárpa, kiváló 26.50, sörárpa, elsőrendű 25.50, sörárpa 24.50, 68 kg-os ipari 23.—, takarmány, 65—66 kg 21.—, takarmány, középminőségű 20.—.

Zab: 41 kg-os 21.80.

Kukorica: Uj 16.80.

Magvak és hüvelyesek: Köles: fehér 35.50—40.50, vörös 38.00—39.50, egyéb

36.50—37.50. Repce: Káposztarepce 40—45 Bükkyöny: Tavasz 42—46, szőszös 80—90.

HOGYAN ELJEN A GYOMOR- ÉS BÉLBAJOS EMBER?

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségben szenvedők részére. Szerzője az ismert budapesti szakorvos: **dr. Lukács Pál** főorvos

ÁRA CSAK 2.60 P.

Kapható:

a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDÚFÖLD kiadóhivatalában
Ferenc József-út 56. Telefon 21—90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás nőknek

Perfekt

gép- és gyorsíró kisasszonyt felvesz a Pikó bőrgyár, Hid-u. 4. 1842

Betöltendő állás férfiaknak

Egy

napszámoslú felvétetik. Hid-utca 1. 1869

Állást kereső férfiak

Egy

erdélyi menekült jobb fiatalember bármilyen állást elvállal. Szíves megkeresést „Menekült” jelíggére a kiadóba kér. 1868

Kiadó lakás 2 szobás

Azonnalra kiadó udvari két szoba, konyha. Varga-u. 23. 1871

Ajánlat

FERFI előltő- és öltönyző-
etek, minden hozzá-
alók, férfi divatsport-
és galléros ingek olesó
árban

Petriknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Káposztáskádák

javítása gyorsan készült. Ugyanolt káposztáskádák eladók. Nap-u. 4. Telefon 32—83. 1858

Sírkövek

műköből és termésköből, Sempervna nemes vakolat és mindenfajta építési anyag, mészsalak szíkestalaj javításához a Debreceni Műkögyárban, Fűrdő-u. 2. kapható. 933

Hölgyeim!

Karácsonyi ajándéknak való sokszáz kézimunkából fillérekért vásárolhatnak. Szilágyi Lajos divatházában. 1785

Figyelem!

Mielőtt a tél beáll és a fagy bekövetkezik, mindenképp vigyázzon és gondoljon a vízvezetékére. Ezt pedig megóvhatja, ha Molnár János vízvezeték-szerelőt felkeresi. Csapó-utca 49. 1342

Eladó

bontásból kikerült téglá, 1000 drb. 20 pengő és keményfa anyagok a régi városi téglagyár telephén. 1863

Oeskavasat,

fémeket, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvész Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26—94. 777

Lakás- és szobakereslet

2-szobás

összkomfortos utcai lakást bármikor átvész köztisztviselő. Cím a kiadóban. 1870

Társ

Társat keresek

ujjonnan nyílt fűszerüzlethez és korcsmához. Hajdúszoboszló, Attila-u. 15. sz. Orosz Imre. 1866

Bútor

Hálószobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorgyártésben. Jó minőség előnyös árak. Részletre is Hunyadi-utca 2. sz. alatt

Szalongarnitúra,

székek, konyhabútor, tükrök, különböző edények eladók. 11—1.ig. 4—6 óráig. József király herceg-utca 8. 1860

Kis

szalongarnitúra olesón eladó. Vár-utca 2. III. em. 3. Preisler. 1867

Gazdasági eszközök

Eladó

egy Hoffer nagy négyes, körülgűrűs, 200 mm. homoktalppal, nagy lüzszekrényvel és teljes felszereléssel ellátott eséplőgép. Cím a kiadóban. 1741

Eladó föld

Kádár-dűlőben kilenc bold elsőrendű búzatermő föld eladó. Deseő, Kigyó-u. 39. 1865

Eladó ház hely

Villatelek eladó város legszebb helyén Cím a kiadóban. 993

Kereslet

3 méter széles

perzsaszőnyegszővő székelt megvételre, vagy kölesönzésre keresek. — Horváth Ferencné, Hajnal-u. 2. 1864

Eladó ház

Homokkert,

Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jóltermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyzetgölgölddel eladó. Értekezni ugyanott. 1225

Vasutasoknak

megfelelő családi ház, a Harsányi G.-u. 15/17. sz. eladó. Értekezni Eötvös-utca 64. sz. 1848

ELADÓ

Budai Ézsaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Egyszobás,

előszobás, konyhas és ugyancsak egy szoba, konyhas, mellékhelyiségekkel álló, 370 □-ól telekkel adómentes, új ház olesón eladó. Villanyvilágítás, termő gyümölcsös és szőlővel beültetve, kényelmes, gazdaságos. Homokkert, Puzdra-utca 4. 850

Eladó ingóság

Eladó

magyar, német regények, novellák, Aladdin lámpa, Bika bérház, fűszerüzlet. Ny. 1197

Eladó

fényképezőgépek, 1 Zeiss ikon lem. 6x9 önk. Gompurzárt táská színészűrővel, 1 Pilot 6 reflexes kész-táska szűrők, 1 B. Zeinikon Boxtengor 6x9 táskával, alig használtak, egy modern gyermek sportkoesi. Rothermercuta 39. Szabó. 1824

Elveszett

Elveszett

fehér-sárga-tarka kan vizslám. Megtaláló jutalmat kap Kossuth-u. 32. 1872

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.